

POST '22

Dansk Posthistorisk Selskab 50 år

Hornslet Hallen

Lørdag 26/3 10:00 til 16:00, søndag 27/3 10:00 til 15:00

Arrangører: Dansk Posthistorisk Selskab

Hornslet FrimærkeKlub & Djurslands Filatelistiske Højskole

Pris: 20 kr.

Færøske frimærker

**Nordlys –
Aurora borealis**

Nordlys opstår når solvindens energi vokser i styrke, især ved kraftige udbrud, de såkaldte flares.

Lange bånd af kulørt lys danser og bufter sig over himlen – farverne veksler mellem hinanden fra næsten gulgrønt over i grønt, blå og rødt.

FØROYAR 19KR

FØROYAR 43KR

Udgivelsesdag 28.02.2022

Bestil frimærker: dk.stamps.fo

Kalsoy – filming location

FØROYAR 19KR

FØROYAR 29KR

Udgivelsesdag 28.02.2022

No Time To Die er den 25. film i 007-serien. Filmen skiller sig ud som den første James Bond-film nogensinde, der inkluderer scenerier fra Færøerne.

Scener i filmen blev optaget i Trøllanes på øen Kalsoy i 2019 og ved det nærliggende fantastiske Kallur fyrstårn. Begge attraktioner ligger i øens nordligste ende, den smukkeste og mest imponerende del af øen.

Velkommen at besøge os på **stand nr. 8**

Posta
FAROE ISLANDS

dk.stamps.fo
Tel. +298 346200
stamps@posta.fo

 @FaroelandsStamps
 @faroelandsstamps
 @FaroeseStamps

Posta Færøerne – et af de mindste postvæsenere i verden, men kendt for sine unikke, flotte og kreative frimærker, som har opnået anerkendelse i hele verden.

*Indlevering er altid i fuld gang hos
Nordens førende frimærkeauktionshus!*

*Du er velkommen til at aftale et
møde med os i Danmark.*

Tel. 33 91 52 00

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

Hammerensgade 1, 2. sal · 1267 København K · Tel. 33 91 52 00
I Sverige: Box 537 · S-201 25 Malmö · Sverige · Tel. +46 40 25 88 50 · Fax. +46 40 25 88 59

www.postiljonen.com · stampauctions@postiljonen.se

Indholdsfortegnelse

Velkommen til POST '22	6	Maskinstempler & stempelmaskiner	36
Reduceret porto fra Tyskland til Danmark	8	Søren Chr. Jensen	
Jørgen Kluge		Finurlige forsendelser	39
Flygtningepost i Danmark 1945 – 1949.	10	Torben Ringtved	
Andreas Strøb		Hertugdømmernes oprør mod helstaten og monarkiet	42
Samsøs posthistorie	12	Erik Christensen	
Niels Erik Thunbo		Udviklingen i reklametiltryk	43
HASLE - ÅRHUS V - 8210 ÅRHUS V	14	Finn Skriver	
Hans Schønning		Kerteminde Posthistorie	45
Odense postkontor	16	Niels Jantzen	
Carsten Bjerg		Forsendelser til og fra danske orlogsskibe	46
Danmarks aerogrammer 1949-1988 ...	17	Jens Erik Langkow	
John Christiansen		Posthistorie fra Holstebro og omegn	47
Fængselsmæssig censur	18	Henry Christensen	
Finn Skriver Laursen		Efteranvendte lapidarstempler	49
Danske præ-UPU brevtakster i øreperioden	20	Søren Kavin	
Henrik Mouritsen		De tofarvede helsager	50
Karavel bogtryk - anvendelse og posttakster 1927-1933	21	Lars Engelbrecht	
Palle Offersen		Vejle og omegns posthistorie i uddrag fra 1624 til 1924	52
Ocean Letters	22	Peter Skov	
Otto Kjærgaard		Søndagsbreve 1929 - 1972	53
Fynske Brevsamlingssteder	24	John Buur Christiansen	
Jens Mortensen		Jernbanerne og deres postekspeditioner i Slesvig-Holsten og Lauenburg før 1864	54
Grenaas Posthistorie	25	Leif Ziehrer	
Erik Sørensen		De postale forhold på Færøerne under første verdenskrig	55
Privat postbefordring i Danmark 1585 – 1871	26	Steen Jack Petersen	
Morten Pieper		Nordisk katastrofepost	57
Bolbro - Odense V	27	Hans Urbak	
Torben Rasmussen		Rundt om Mariager Fjord	58
Helstaten Danmarks endeligt	28	Svend Bek-Pedersen	
Erik Christensen		Københavns Banepostkontor 1847-1900	60
Luftpostens historiske udvikling	30	Erik N. Sørensen	
Kaj Ullerup		Løgstørs posthistorie - en postmesters hverdag	61
Våbentype forsendelser 1882-1904 ...	31	Frants Langhoff	
Ole Bech		Kong Chr. X. udgave 1934	62
Udstillerliste	32	Henning Petersen	
Anvendelse af Chr. X Frimærker, takster og forsendelsestyper 1913-1930	34		
Niels Buus			
Uddrag af Morsø posthistorie	35		
Peter Bech			

Velkommen til **POST '22**

Kære gæst

Det er med stor fornøjelse, at bestyrelsen for Dansk Posthistorisk Selskab kan byde velkommen til POST '22 her i Hornslethallen. Udstillingen er kommet til verden i et fortrinligt samarbejde mellem DPHS og de lokale foreninger Djurslands Filatelistiske Højskole og Hornslet Frimærkeklub, som har skabt rammerne om foreningens jubilæumsudstilling.

50 år for en forening som vores er mange år, men heldigvis er der tale om livskraftig forening i fortsat udvikling. Derfor besluttede bestyrelsen i DPHS, at jubilæet skulle

markeres markant. Det blev med denne jubilæumsudstilling POST '22 og udgivelse af en jubilæumsbog, som også præsenteres på udstillingen.

Jeg håber, at du finder samme fornøjelse i at se de mange udstillede posthistoriske eksponater, der er hentet fra højeste hylde. Ind i mellem studierne af det udstillede er der gode muligheder for at finde supplement til din egen samling hos de ti handlerstande, eller du kan høre et af de mange foredrag som udstillerne afholder ved deres samlinger.

Du må heller ikke forsømme at besøge vores stand og få en snak med repræsentanter fra foreningen. Vi vil under udstillingen gerne i kontakt med så mange medlemmer og andre posthistorie-interesserede som muligt.

Vi håber, at alle besøgende vil få to inspirerende og hyggelige dage ved besøget på POST '22.

Dansk Posthistorisk Selskab

Palle Offersen, formand

Hovedsponsorer

Støt vore sponsorer - de støtter os

Redaktion og udgivelse: Hornslet FrimærkeKlub og Djurslands Filatelistiske Højskole.
Redaktører: Otto Kjærgaard (Ottokj@gmail.com)

Velkommen til POST '22

Det er en stor glæde for dansk filateli, at Dansk Posthistorisk Selskab, i samarbejde med Djurslands Filatelistiske Højskole og Hornslet

hobby og glædes over de mange fantastiske eksponater, som Dansk Posthistorisk Selskab kan mønstre gennem klubbens mange medlemmer. Med klubberne på Djurslands erfaringer, som arrangør af udstillinger, kan POST '22 kun blive en stor succes.

Anledningen til udstillingen er klar - 50 års jubilæum for klubbens eksistens. Danmarks Filatelist Forbund ønsker Dansk Posthistorisk Selskab tillykke med jubilæet og takker for det store arbejde og den ihærdighed, hvormed klubben i de 50 år med succes har udbredt posthistorisk forskning og har bragt posthistorien på et meget højt niveau i Danmark.

Frimærkeklub, har besluttet at arrangere en fysisk frimærkeudstilling i en tid, hvor coronapandemiens åg ellers i flere omgange har lagt låg på klub- og forsamlingsaktiviteter her i landet. Det ser ud til i skrivende stund, at alle restriktioner er taget bort, og at vi filatelister igen kan mødes og tale om vores fælles

Lars Peter Svendsen
Formand
Danmarks Filatelist Forbund

Hovedsponsor:

RYOMGÅRD

GRØNBil

- Du kan også få **GULbil**

RENTE
BILLÅN TIL EL- ELLER HYBRIDBIL

Eksempel:

Billån provenu kr. 300.000, løbetid 7 år, variabel rente 0% p.a. ÅOP 1,795%. Mdr. ydelse kr. 3.801,-.
De samlede omkostninger udgør kr. 19.300 inkl. tinglysningsafgifter. Samlet beløb til betaling kr. 319.300.
Der forudsættes 20% udbetaling, fuld pant samt opfyldelse af betingelser for **SPARK**kunde*.

***SPARK**kunde: Privat helkunde med minimum kr. 20.000 i Garantkapital.

SPAREKASSEN **DJURSLAND**

www.spardjurs.dk

Reduceret porto fra Tyskland til Danmark

Jørgen Kluge

Ramme nr. 1

Blant de mange guldmedaljesamlinger findes også en samling med et specielt fænomen, nemlig nogle særlige grænsetakster fra det, der engang var tysk, men kom tilbage til Danmark.

Det er Jørgen Kluge – en erfaren posthistoriker – der udstiller et eksponat med titlen *Reduceret Porto fra Tyskland til Danmark*. Det drejer sig om perioden fra 1. august 1865 til 31. marts 1879. Det specielle fænomen beskriver Jørgen Kluge således: Efter den dansk-tyske krig i 1864 kom Schleswig-Holstein under preussisk og østrigsk forvaltning og dermed kom også nye postforordninger. En reduceret takst for breve sendt fra Schleswig-Holstein til Danmark blev indført. Senere kommer også Lübeck med Travemünde og Hamburg med under forordningen. En takst for forsendelser i grænseområdet mellem enkelte byer bliver samtidig indført.

Eksponatet viser forsendelser med reduceret takst og forsendelser sendt i grænseområdet med frankeret med frimærker eller frankostempel. Desuden også forsendelser med utilstrækkelig porto og breve, hvor portoen blev betalt af modtageren i Danmark.

Overenskomst gældende fra 1. August 1865: Ifølge aftalen, med virkning fra 1. august 1865 mellem Hertugdømmerne Schleswig-Holstein, Lauenburg og Danmark blev en porto til reduceret takst indført. Samtidig blev der, mellem enkelte udvalgte byer, indført en grænsetarif til normal indlandsporto. Fra 2.2.1867 havde frimærker fra Preußen også frankeringsgyldighed i Schleswig-Holstein. Den 1.1.1868 mistede alle mærker fra Schleswig-Holstein og Preußen deres gyldighed med undtagelse af Innendienst-mærkerne 10 und 30 Silbergroschen fra Preußen. Efter oprettelsen af det Norddeutscher Bund den 1. januar 1868, og med indføring af den preußische møntfod, Thaler

og Silbergroschen, forblev særporten til Danmark gyldig for Hertugdømmerne Schleswig-Holstein, Fyrstedømmet Lübeck og Hansestaden Lübeck med Travemünde.

Der blev senere lavet flere overenskomster, som kan ses i det spændende eksponat fra det gamle danske område.

Frankobrev sendt fra Apenrade til København den 28.2.1871. Frankeret med 3 stk. ½ Groschen NDP frimærker i alt 1½ Groschen gældende for brev i 1. vægtklasse indtil 15 gram iflg. overenskomst af 1.5.1868. Brevet har været i 2. vægtklasse, 15 til 250 gram, hvor portoen skulle have været 3 Groschen. Brevet har fået påstemplet "Unzureichend frankiert" i et 2 linjeret ramnestempel. Ved beregning af den manglende porto blev forsendelsen betragtet, som værende ufrankeret, dog med fradrag af den påsatte porto. Porto for et ufrankeret brev til Danmark var 6 Groschen eller 24 skilling. De påsatte 1½ Groschen omregnedes til 6 skilling fratrukket de 24 skilling lig med 18 skilling, der blev påført med rødt "18" herefter opkrævet hos modtageren i København.

Sælg frimærker og breve på auktion

Vi tager imod indleveringer
til vores kommende frimærkeauktioner

For yderligere information kontakt venligst

Christian Grundtvig

på cg@bruun-rasmussen.dk eller **tel. +45 8818 1214**

BRUUN RASMUSSEN

KUNSTAUKTIONER

Flygtningepost i Danmark 1945 – 1949.

Andreas Striib

Ramme nr. 2-7

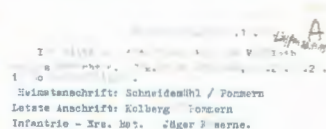
Andreas Striib udstiller en af de nyere posthistoriske samlinger, og her kan man gå på opdagelse i de mange flygtninges skæbner og se, at flygtningesituationen dengang var meget værre end den nuværende.

Andreas Striib skriver om eksponatet: Eksponatets fokus er på de næsten 250.000 tyske flygtninge, som kom til Danmark i II. Verdenskrigs sidste måneder, og på deres modtagelse og ophold i Danmark frem til begyndelsen af 1949. Eksponatet medtager således ikke de op mod 30.000 såkaldte 'displaced persons', som hovedsagelig var tvangsarbejdere, og mænd, der var blevet tvunget ind i den tyske Wehrmacht. Disse blev holdt adskilt fra de tyske flygtninge og interneret i Dansk Røde Kors Lejre.

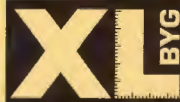
Formålet med eksponatet er at dokumentere flygtninge-situationen for de tyske flygtninge og dens postale forhold gennem periodens flygtninge-, flygtningelejrs- og forvaltningspost.

De tyske flygtninge, der hovedsagelig kom fra tyske og tysk besatte områder i det østlige Polen og Baltikum, blev i løbet af 1945 samlet i lejre, der blev forvaltet af Statens Civile Luftværn. I september 1945 var der ca. 150 flygtningelejre-/interningssteder, et år senere ca. 100. Der til kom enkelte private indkvarteringer, især i Sønderjylland. Ja, man tror det næppe, men dengang håndterede man en kvart million flygtninge!

Som et eksempel fra den meget spændende samling vises her en forsendelse, og der er mange flere.

Brevkort sendt 7.11.1945 fra Flygtningesygehuset Askovhus i Sønderborg til Røde Kors i Geneve. Modtaget her 21.11.1945. Afsenderen er en tysk sygeplejerske, der efterlyser sin forlovede, officer i den tyske Wehrmacht. Usædvanlig forsendelse, da post fra flygtningelejre til udlandet først blev tilladt 5.12.1945, men læger og sygeplejersker var undtaget fra denne bestemmelse. Flygtningesygehuset Askovhus var hjemsted for den tyske censur fra oktober 1944 og frem til befrielsen. I juni var der 140 sengepladser på sygehuset. I marts 1946 blev flygtningene overført til den nærliggende flygtningelejr Hørup Klint.

RYOMGÅRD

newstamps.dk

1972

M.M. Dronning Margrethe II
50-års Regeringsjubilæum

2022

Danmarks Filatelist Forbund har en webshop med salg af nye frimærker m.m. fra Danmark, kilovarer og ikke mindst en større afdeling med bøger og filatelistiske publikationer.

Sendes med PostNord som pakke eller brev.

I webshoppen betales med dankort eller kreditkort.

Danmarks Filatelist Forbund

Samsøs posthistorie

Niels Erik Thunbo

Ramme nr. 9-16

Når man nu hører hjemme og stammer fra en ø, hvorfor så ikke beskrive hele øens posthistorie. Niels Erik Thunbo viser Samsøs posthistorie, og den samling er værd at besøge.

Niels Erik Thunbo skriver selv om eksponatet: "Eksponatet viser hovedtrækkene af Samsøs posthistorie fra midten af 1810-tallet og frem til nutiden, opdelt i tre forskellige afsnit, der hver især belyser vigtige postale forhold. Nogle forhold er specifikke for Samsø, mens andre langt hen ad vejen også belyser den generelle posthistoriske udvikling i Danmark

De to første rammer viser skibsbefordring af post til og fra Samsø gennem tiden. Der vises forsendelser, som har været fragtet med de forskellige postførende sejlruiter, der har sejlet til og fra Samsø, samt en række væsentlige originaldokumenter, som belyser de forhold, skibsbefordringen har været underlagt i de forskellige perioder gennem tiden.

Den tredje viser Luftpostbefordring af post til og fra øen under de strenge isvintre i perioden fra 1922 til 1963. Især postflyvningerne i vinteren 1922 var noget særligt, da det var første gang, der blev foretaget en egentlig og længerevarende transport af post med fly inden for Danmarks grænser. I dette afsnit vises i visse tilfælde kopier af dokumenter og avisnotitser, da originale versioner ikke kan fremskaffes

De resterende rammer viser Postvæsenets udvikling på Samsø fra 1800-tallet og frem til i dag.

Eksponatet indeholder det tidligst kendte brev sendt fra Samsø i 1818, og helt generelt er der langt imellem tidlige forsendelser sendt til og fra eller på øen. I eksponatet vises 6 af 10 kendte forsendelser fragtet med fly til eller fra Samsø under isvinteren i 1922."

Det er netop sådan et objekt, der er udvalgt fra eksponatet.

Korrespondancekort fabr.nr 35-H fra Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring (perfin AU). Sendt fra København til Brundby på Samsø. Dateret 24/2 1922 og afstemplet KØBENHAVN 24-2-22 8-9E (maskinstempel). På bagsiden ankomststemplet KOLDØB 25.2.22 1-3E (prototype Ia-3, brugsperiode: 1912-1929). Forsendelsen er altså ankommen til Samsø 25. februar 1922 (lørdag) om eftermiddagen, og kan således være gået fra Kalundborg til Samsø med: Postflyet B.I, der afgik fra Kalundborg kl. 13:00 med landing på Samsø kl. 13:30 – eller med Isbryderen S/S Stærkodder med afgang fra Kalundborg kl. 08:10 og ankomst til Samsø kl. 12:30. Begge forbindelser medførte ifølge kildemateriale fra perioden post.

FRIMÆRKEBUTIKKEN

www.fb-net.dk

Torvegade 16A
4640 Faxe
Danmark

Tlf.: +45 32 595 596
E-mail: info@fb-net.dk

Besøg vores
omfattende hjemmeside
med
frimærker og postkort.

DET GAMLE POSTKONTOR ØSTERGADE 37 HOLSTEBRO

Det gamle Postkontor er åben for salg og ekspedition af frimærker og
brevforsendelser hver lørdag kl. 10.00 – 12.00
Derudover er der åben kl. 15.00 – 17.00 den dag, der udkommer nye Danske frimærker

**Man kan se mere på
WWW.detgamlepostkontor.dk**

HASLE - ÅRHUS V - 8210 ÅRHUS V

Hans Schønning

Ramme nr. 17-24

Posthistorie lyder som noget gammelt og støvet, men et af eksponaterne viser posthistorie helt op til vore dage. Det er Hans Schønnings samling med titlen: "HASLE - ÅRHUS V - 8210 ÅRHUS V".

Han skriver om eksponatet: Historikken vedrørende posthusene i Hasle: FRA INGENTING TIL INGENTING!

Foranstående lyder barsk, men i den mellem-liggende periode sker der heldigvis rigtig mange spændende ting!

Som alle andre steder i landet begynder posthistorien i Hasle også i det helt små med, at "private" selv har indleveret/afhentet deres postforsendelser på posthuset i Aarhus. Hasle Sogns nærhed har her haft sin store betydning. Efterfølgende er posten besørget via privatbud og fra 1873-74 via kongelige postbude.

Postindleveringsstedet AARHUS 7 - AARHUS 27: Hasles første posthus, der var beliggende Viborgvej 131, betegnedes i perioden 1/3 1938-31/10 1947 "AARHUS 7" og havde et udslebet stjernestempel med samme betegnelse. Pr. 1/11 1947 ændrede postindleveringsstedet betegnelse til "AARHUS 27" og samtidig tildeltes et nyt stempel med betegnelsen "AARHUS 27". Posthuset benyttede kun de 2 stempler til adressekort og anbefalede breve. "AARHUS 7" er rimelig sjælden på hele forsendelser. "AARHUS 27" kendes kun benyttet i perioden 1/11 1947 - 3/6 1950. Hele forsendelser med udslebet stjernestempel "AARHUS 27" kan uden overdrivelse kaldet ekstremt sjældne!

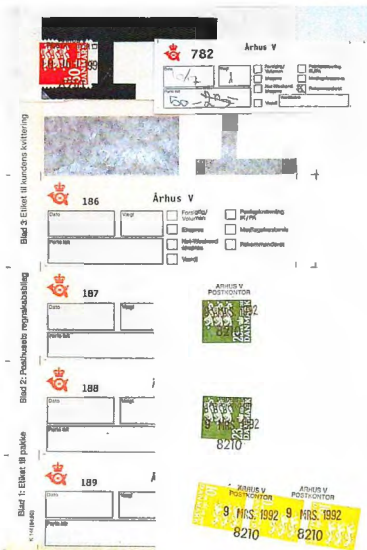
Efter visningen af den ældste del fører Hans Schønning os helt op efter år 2000. og som det sidste skriver han: Omdelingsscenteret lukkes pr. 14/5 2012. Postbu-

dene overflyttes til Ankersgade og posten til 8210 Århus V udbringes derfra.

Hans Schønning kalder sit eksponat et bostedseksponat: "Bostedseksponat" contra "Hjemstavkseksponat"

Mit hjemstavkseksponat vil altid være "Overfeldborg", men efter bosættelse i Hasle i anno 1995 påbegyndtes indsamlingen af materiale til dette "Hasle bostedseksponat".

Se fx dette moderne stykke posthistorie:

Collage af adressekortets afløser: Formular K 146. Henholdsvis som "hel formular" og med frankering på regnskabsbilaget.

C A F E

Bord.1

Aalborg Storcenter

www.cafebord1.dk - tlf. 98 18 53 22

amanda

amanda

**Super
Brugsen** – din lokale madbutik

Hornslet Åben alle dage
kl. 8.00-20.00

XL BYG **RYOMGÅRD**

TØMMERHANDEL OG BYGGECENTER

Vestergade 108 • 8550 Ryomgård • Tlf. 87 74 12 34
www.vorupgruppen.dk • ryomgaard@vorupgruppen.dk

Odense postkontor

Carsten Bjerg

Ramme nr. 25-32

Carsten Bjerg på bor i Odense, så hvad er så mere oplagt end at samle og udstille Odenses posthistorie.

Formålet med dette posthistoriske eksponat er at vise Odense Postkontors behandling af post- og pakkeforsendelser fra 1746 til 1905, samt at give et indblik i Odense Postkontors historie og udvikling gennem perioden.

Odense er frem til 1905 landets tredje største by med et stort opland samt en betydelig udvikling af industrien i byen. Dette betyder, at det er muligt at vise mange aspekter af den posthistoriske udvikling. Den postale udvikling vises ved behandling af relevante præfile forsendelser, postale dokumenter, frankerede forsendelser samt anvendelse af stempler herunder det sjældne ram-mestempel RAM og Ant. IIb. benyttet før 1851. Endvidere vises, hvordan landbefolkningen fik deres breve befordret. Dette skete først ved hjælp af private landpostbude og senere ved benyt-

telse af brevsamlingssteder underlagt Odense Postkontor og offentlige landpostruter. Dette er dokumenteret ved analyse af og påtegninger på breve fra de mest betydende brevsamlingssteder. Således skiver Carsten Bjerg i sin indledning til eksponatet.

Om opbygningen af eksponatet skriver han: Eksponatet er opbygget af 15 afsnit, hvor afsnittes overskrift viser, hvilke emne/type forsendelser, som behandles. Først behandles forskellige forsendelsestyper. Derefter afsnit som behandler Odense Postkontor som Feltpostkontor, Odense Postkontors underlagte Postekspeditioner og Odense private bypost. De sidste tre afsnit behandler den private og offentlige landpost afsluttende med behandling af de vigtigste Brevsamlingssteder. Som det ses er der masser af gå på opdagelse i, og det er en spændende historie.

Rekommanderet brev sendt fra
Odense den 13.1.1904 til Vene-
zuela. Rek. etikette R ODENSE
Nr. 367. Type Hl. I Venezuela er
forsendelsen registreret som anbe-
falet og omdirigeret til USA. På
bagsiden ank. stemp. NEW YORK
3-1. 1904, samt rammestempel
REGISTERED & RCO MAR 1.
1904, BRANCE NEW YORK P.
0. Helsagskonvolut KV 23 5 øre
grøn opfrankeret med 12 øre tr. 32
pos. 2, 8 øre tr. 121, VM. III 5 øre
grøn Våbentype 1902 og 5 stk. 1 øre
orange Våbentype 1902, annulleret
med dagstempel ODENSE 13.1.04.
4-6E BPO Ia-6 (23.12.1902-
26.7.1912). Takst: Brev 1. vægtkl.
til Venezuela UPU (1.1.1899-
31.1.1921) = 20 øre. Rekommanda-
tionsgebyr (1.10.1902-30.6.1920) =
15 øre. 1 alt = 35 øre. En af to regi-

strede rekommenderede forsendelser til Venezuela. En af tre registrerede forsendelser til udlandet med 8 øre tr. 121 VM. III.

Danmarks aerogrammer 1949-1988

Ramme nr. 33-38

John Buur Christiansen

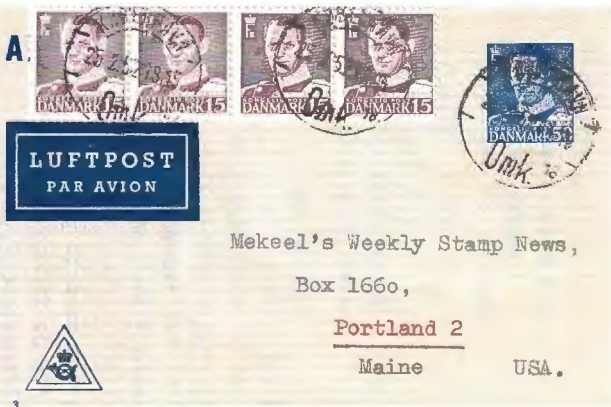
Vi kommer både rundt i landet, ud at sejle og højt til vejs ved denne 50-års jubilæumsudstilling. Denne samlinger er i flyvehøjde, nemlig John Christiansens samling af aerogrammer, en speciel type af luftpostfor-sendelser.

Aerogrammer er et slags foldet stykke papir, som postvæsenet solgte til pålydende af det påtrykte værdistempel. Man kalder det derfor også en helsag, idet alt er trykt i en omgang. Man kunne så skrive på inder-siden af papiret og derefter folde og klistre brevet sammen, så det lignede et alminde-ligt brev. Pga. den lille vægt, kunne man få disse aerogrammer sendt med luftpost uden luftpost-tillægstakst, blot til den almindelige

udlandstakst. Derfor måtte man heller ikke lægge noget inden i aerogrammet, da det så skulle takseres som et almindeligt brev.

Som John Christiansen viser, så er det en foreteelse, som vi nød godt af fra 1949 til 1988, da det sidste aerogram blev udgivet i 1985. Man havde allerede da i mange år sendt almindelige breve pr. luftpost til den almindelige udlandstakst i mange lande, så behovet var ikke længere til stede.

I eksonatet viser John Christiansen brugen af disse og de forskellige varianter, de udkom i. Denne samling hører til den mere moderne del af posthistorien og bør nydes for den fine forskning i et ret uopdyrket område. Se blot dette flotte eksempel fra eksonatet:

Opfrankeret aerogram, anvendt som almindeligt luftpostbrev. Aerogrammet indeholder et lille stykke papir, hvorfor aerogrammet grundet overvægt skulle sendes som et almindeligt luftpostbrev. Frimærkerne dækker helt korrekt ordet "AEROGRAM". Sendt fra København til Portland, Maine, USA, 25. februar 1952. Takst for brevet 0 - 20 g. 50 øre (1.6.1950 - 30.6.1952) + luftpost 60 øre (1.11.1949 - 30.6.1952) = 110 øre

Fængselsmæssig censur

Finn Skriver Laursen

Ramme nr. 39-40

De fleste kender til censur af breve under krigshandlinger. Censur har dog fundet sted andre steder og også i fredstid, hvilket Finn Skriver Laursens eksponat Fængselsmæssig censur til fulde beviser. Dette eksponat er i den grad fængslende, forstået på to måder. Eksponatet beskriver, hvorledes censur eller krænkelse af brevhemmeligheden har været gennem tiderne for indsatte i fængsler, og samtidigt er historien fængslende læsning for tilskueren. Finn Skriver Laursen har en fortid i fængsler – ikke som indsat, men som ansat. Om eksponatet skriver han:

Direktoratet udsender den 6 nov. 1945 en skrivelse, der siger at der skulle gælde et særligt

regelsæt for indsatte, som var dømt for forræderi og anden landsskadelig virksomhed. Det hed heri, at fangen måtte: Ved afsoningens påbegyndelse skrive et brev, i øvrigt må fangen kun afsende brev hver 6. uge. Fangen må modtage et brev en gang hver 3. uge. Det blev den 12. februar 1946 lempet til: Ved afsoningens påbegyndelse kan fangen skrive et brev, i øvrigt må fangen i de første 3 måneder kun afsende brev en gang hver 3 uge. Efter 3 måneders forløb må fangen skrive brev hver 3. uge og modtage brev hver 14. dag.

I årenes løb op til i dag sker der stramninger og slækkelser med hensyn til hvor ofte indsatte må skrive og modtage brev. Det generelle er dog, at det i de sidste 30 år har været muligt for indsatte at skrive og modtage et ubegrænset antal breve, og den summariske gennemlæsning ophørte den 1. maj 1970.

Før grundloven af 1848 var der ret fri adgang til censur, og det har ikke kunnet forventes, at der fandtes regler om det. Man kan så spørge sig selv, hvor mange indsatte mon skrev eller modtog breve dengang, nok ikke mange!

Dyk ned i denne på to måder fængslende historie, og se hvorledes man har lavet en censur, som fx den viste med censurlabel fra Horsens Statsfængsel.

steen72@icloud.com
Tlf. nr. 20 82 50 26

Stadsvold Byg

Tømrer - Snedker - Fuge - Montage

**Super
Brüggen**

Hornslet

– din lokale madbutik

Åben alle dage
kl. 8.00-20.00

Hornslet
Autoværksted

Danske præ-UPU brevtakster i øre perioden

Henrik Mouritsen

Ramme nr. 41

For den uindviende kan de mange post-historiske eksponater måske synes ret ensartede, og ofte er det i detaljen, de store forskelle vises. Vil man se et godt eksempel på det, skal man betragte en enkelt ramme, udstillet af Henrik Mouritsen.

Formålet med denne ramme er at vise forsendelser fra perioden før UPU – den internationale postsammenslutning – og kun øre forsendelser. Kroner og ører blev indført 1. januar 1875. 1. juli 1875 indførte Danmarks UPUs portotakster, så der er kun en 6 måneders periode, hvor der kun findes øreforsendelser, som ikke retter sig efter de internationale reglementer.

Reglernes indførelse skete i etaper, idet de europæiske blev indført ved tiltræden 1. juli. Før UPU-takster blev derimod opkrævet til alle lande, indtil de tilsluttede sig UPU eller til 31. august 1893, hvor den sidste før-UPU-takst blev opkrævet.

Forsendelserne i eksponatet vises geografisk, så nærliggende lande vises først, efterfulgt af mere og mere eksotiske destinationer.

Eksponatet viser 33 ud af 34 kendte før-UPU-takster og er dermed 97% komplet. Femten af de viste takster kendes kun i et eksemplar. Naturalistisk vises bedste kvalitet for den viste takst. Forsendelser med fejl vises kun, hvor der ikke kendes fejlfrie eksemplarer (fx er alle kendte 25 øre, 106øre og 196 øres breve til Dansk Vestindien og alle før-UPU-breve til USA kun kendte i lidt miserabel tilstand).

Karsten Jensens omfattende fortegnelse af danske breve til udlandet før 1906 (<http://www.mem-ber.uni-oldenburg.de/henrik.mouritsen/frimintr.html>) dokumenterer, hvorfor disse før-UPU-breve er nogle af de mest eftertragtede i dansk filateli.

At de viste breve skulle være store sjældenheder, kan måske ikke ses af den, der ikke kender til posthistorie, men for en erfa- ren samler, vil det sikkert blive en af de mest

studerede rammer på udstillingen.

At kvaliteten også er helt i top, ses på dette superbe eksempel:

Før-UPU-brev til Oldenburg i Tyskland afsendt 25. januar 1875, som viser en 16-øre før-UPU-takst. Frankeringen er en blanding af en 12 øres frimærke og en 2-skrilling helsag (omregnet til 4 øre). Det er det eneste kendte eksempel med denne skilling-øre kombination.

Karavel bogtryk - anvendelse og posttakster 1927-1933

Ramme nr. 42-48

Palle Offersen

Palle Offersen, formand for Dansk Post-historisk Selskab, viser sit eksponat med karaveller. Palle Offersen forklarer det selv på bedste vis:

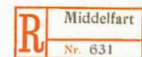
Jeg vil i dette eksponat vise anvendelsen af karavelmærkerne fra udgivelsen 1. januar 1927, og frem til stålstiksudgaven tager over 1. september 1933. Jeg vil gerne fortælle historien om en frimærkeserie og dens mangfoldige anvendelser. Til at illustrere historien har jeg taget udgangspunkt i destinationer og portosatser. Der er blandt de udstillede forsendelser nogle usædvanlige enheder. Jeg har endvidere forsøgt, også på de almindelige takster, at finde forsendelser, som fortæller en historie. Takster under 15 øre er dokumenteret med andre mærker, så alle takster indgår.

Den 1. januar 1927 udsendte Post- og Telegraf-væsenet en ny dagligserie til erstatning for de lave Chr. X værdier, der i forskellige farver og værdier havde været anvendt siden 1913. Sandsynligvis var anledningen til, at der blev udsendt en ny serie også, at der pr. denne dag kom nye og lavere portosatser. Det er den eneste gang, at dette er sket i Danmarks frimærkehistorie. F.eks. blev portoen på et indenlandsk brev på indtil 50 gram nedsat fra 20 til 15 øre.

Motivet var et sejlsskib af karaveltypen. Kunstmaleren Axel P. Jensen havde tegnet originalen. Mærket blev stukket af Fr. Bitze og trykt på H. H. Thieles Bogtrykkeri. Værdierne var fra 15 til 40 øre og dækkede herved alle de almindelige brevfor-sendelser til ind- og udland i 1. og 2. vægtklasse samt laveste vægtklasse på indenlandske R-breve.

Frem til 1933 var karavelserien den primære dagligserie i Danmark.

Glæd dig til at se, hvor dybt man rent posthistorisk kan gå ned i en enkelt serie frimærker og tidspe-riode. Eksponatet viser mange sjældne breve med disse frimærker. Her vises en førstedagsku-vert, som kan siges at være noget af en sjældenhed af den slags.

Hr. Inspektør E. Jørg

Maria Thorsengave Nr. 26

Mödling

Österreich

Wien

Førstedagsforsendelse 1. januar 1927 fra Middelfart til Mödling 14 km syd for Wien, Østrig. Opfrankeret 15 øre helsag med 15 og 35 øre karavelmærker. Begge karavelmærker er med øvre marginalnumre nr. 304 I og 305 Z, så der er antageligt tale om de første mærker fra de nye frimærkeark. Porto i alt 65 øre for brev på 20-40 g til udlandet 40 øre + rekommanderingsgebyr på 25 øre.

Ocean Letters

Otto Kjærgaard

Ramme nr. 49-56

E^t af de mest besynderlige eksponater leveres af Otto Kjærgaard. Titlen på eksponatet er 'Oh Lonesome Me - High Seas Relayed Ocean Letters'. Her vises et helt specielt posthistorisk fænomen, nemlig breve, som både har været telegraferet og sendt med almindelig post. Med opfindelsen af den trådløse telegrafi, kunne man sende "breve" fra et skib til et andet i nærheden, som måske netop var på vej i havn og derfor kunne poste brevet ved ankomst til havnen, så brevet kom hurtigere frem. Så et Ocean Letter er først telegraferet mellem to skibe, og det modtagende skib har postet brevet ved ankomst til næste havn. Nu var sømændene ikke mere 'lonesome' på havet.

Det blev et internationalt fænomen for alle store skibsnationer fra 1911, og Danmark blev det sidste land, der opgav disse 'radiobreve' i 2005, hvorimod de fleste opgav at bruge dem ved udbruddet af 2. Verdenskrig - med få undtagelser.

Danmark var lidt efter med at få installeret radioer og oprette en 'Ocean Letter service', men tilbød denne service på de 4 store Atlanterhavslinere mellem København og New

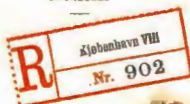
York på de fire danske skibe *S/S Hellig Olav*, *S/S Oscar II*, *S/S United States* og *S/S Frederik VIII* fra 1917, da man kunne krydse Atlanterhavet igen efter krigen.

Det viste brev - det tidligst kendte - er telegraferet fra *S/S Oscar II* på vej til New York, da de møder *S/S Hellig Olav*, der er på vej til København, og telegrafisten på *S/S Hellig Olav* skriver så brevet og poster det ved ankomsten til København. Det gik meget hurtigere end at poste et brev ved ankomsten til New York.

Société Anonyme Internationale
DE
TÉLÉGRAPHIE SANS FIL

SIÈGE SOCIAL:
12, RUE BRÉROU
BRUXELLES

RADIO-LETTER

København
Malmögade 6
København

LOKALmæglerne

VI TILBYDER EN GRATIS OG
UFORPLIGTENDE VURDERING
AF DIN BOLIG

Jette Dalgaard
Ejendomsmægler og valuar
Køberådgiver m. tryghedsmærke

Din lokale og personlige ejendomsmægler

8699 6577 // Byvej 22, 8543 Hornslet // post@lokal-maegler.dk

VF

auktion

www.vf-auktion.dk

- Online auktioner
- Gratis auktionskatalog
- Over 10000 lots hver måned

Haydnsvej 2-4, 3.sal DK-2450 København SV
Tlf. (+45) 3646 00 84 - auktion@vf-auktion.dk

Fynske Brevsamlingssteder

Jens Mortensen

Ramme nr. 57-94

Når man samler stempler, må man begrænse sig. Man kan fx lave en afgrænsning ved fx at bruge jernbanelinjerne. Jens Mortensen udstiller en sådan samling. Samlingens titel er *Fynske Brevsamlingssteder*.

Formålet med samlingen er at vise stjernestempler og posthornstempler fra Fyn og eksempler på nærtbeslægtede stempler, fx bureau-, linje- og rammestempler.

Jens Mortensen skriver om eksponatet: *I takt med at jernbanen blev bygget, kom der også brevsamlingssteder ved stoppestederne. De første brevsamlingssteder, der blev oprettet, kunne ikke foretage alle postforretninger, men f.eks. frankeringskontrol og afstempling. Derfor findes der ikke ret meget materiale med kvalifi-*

ceret forsendelse fra landdistrikterne. Fra 1860 fik brevsamlingsstederne langs nogle få ruter stempler. De første var af typen ESROM, mens andre senere fik stjernestempler.

Opbygningen af samlingen tager udgangspunkt i Fyns Amt, dækkende Fyn, Ærø, Langeland og omkring 90 andre øer.

Ofte kommer der en god historie ud af det, som fortæller noget om postforholdene. Jens Mortensen har vedlagt denne lille, morsomme historie, som omhandler det viste adressebrev som fulgte med en forsendelse med slagtede høns og

Det er ganske vist... (H.C. Andersen) En fjer blev til 5 døde høns.

Den 3. juli 1900, sender Jørgensen, på Tiselholt pr. Vejstrup en kurvfuld slagtede høns fra Vejstrup til Birkørød. Hvordan kunne det lade sig gøre? I dag ville det kun kunne lade sig gøre, hvis de døde høns blev sendt enten på køl eller frost, men i år 1900, var det jo ikke en mulighed.

Hvad mon Fødevarestyrelsen ville sige til det? Den ville utvivlsomt give en sur smiley og en kæmpe bøde, for man skal jo sikre, at fødevarerne ikke bliver fordærvet! Det var posthuset på

afgangsstedet, der skrev

vægten af pakken. Af hensyn til udregning af porto, blev vægten af pakken skrevet med blæk på adressekortet. Fra 1. oktober 1888 indførte postvæsenet egne adressekort til 1 øre pr. stk.

Vejstrup stemplet er brugt i perioden 1897 til 1905. Adressebrev til Birkørød, "En kurv slagtede høns" 6,50 pund. Sidestempel Nyborg-Svendborg T5 3-7-00 (Bro-Ie-1), Nr. 347 påskrevet og Vejstrup stemplet provisorisk reg. nr. landsporto 32 øre, pakke 5-10 pund. 3. vægtklasse (1-10-1888 til 30-9-1902).

På mange små brevsamlingssteder var man ikke i besiddelse af registernummer etiketter. Derfor blev der håndskrevet et nummer, og ofte et stempel. Mange små brevsamlingssteder kunne ikke klare alle postforretninger. Derfor ses kvalificerede forsendelser ikke så ofte. Men her er et eksempel. Vejstrup lå på Nyborg-Svendborg banen som blev indviet 1. juni 1897 og var 38 km lang. Den blev nedlagt den 30. Maj 1964.

Den erfarne udstiller Erik Sørensen har lavet en utrolig flot samling fra sin barndomsby, en by han stadig bor i, en samlingen om Grenaas Posthistorie. Fra selvstændig Breupostkontor 1810 til indførelsen af stålstik frimærkerne 1933. Erik Sørensen fører os ind i eksponatet således:

Sigtet med eksponatet er at vise et bredt uddrag af Grenaas Posthistorie i perioden fra 1810, hvor Grenaa bliver selvstændig Breupostkontor, og til indførelsen af de stålstukne frimærker i 1933.

I den tidligste periode af eksponatet er hovedvægten lagt på tjenestepost, da Grenaa på dette

tidspunkt var et ganske lille bysamfund (i 1801 var der kun 760 indbyggere) og som følge heraf var den private korrespondance også meget begrænset, og oplandet var også et forholdsvis tyndt befolket område. I eksponatet vises, et udvalg af forskellige forsendelser, skrivelser, formularer og kontrakter, der alle er med til at vise Grenaas Posthistorie.

Der vises også uddrag af forsendelser sendt til og fra de posthuse, der i samme periode var eller blev underlagt Grenaa postkontor, både før og efter oprettelsen af disse.

Se blot dette ekstraordinære brev:

Under Napoleonskrigen og englændernes blokade af Storebælt blev det ved Cirkulære af 11. november 1807 udsendt et "Promemoria" hvori der bl.a. står: Ifølge højeste Befaling skal der foruden den almindelige Postgang over Nyeborg til Corsøer aabnes en ny Postgang med Stæderne paa Øerne hiin Side Beltet over Svendborg og Langeland til Lolland og videre, med hvilken derhen bestemte Breve af Vigtighed fra Kongelige Embedsmænd kunne afsendes in duplo, til hvilken Ende de Kongelige Collegier ere anmodede om at tilkiendegive vedkommende Kongelige Embedsmænd, at de Breve som afsendes in duplo, maa være paategnede, de som skulle

gaae over Nyeborg "Original" og de som skulle gaae over Svendborg og Langeland "Dupliat".

Brevet har i øverste højre hjørne dirigerings påtegningen "Med Dupliatposten" og i nederste venstre hjørne "Hermed følger et Postsegl K. T.", og på bagsiden karte nummer "6" og General Postamtets segl i sort lak. Det sorte "sørgelak" skyldes kong Kristian VII død den 13. marts 1808, og skulle bruges i et 1/2 år efter kongens død. Brevet der er det eneste kendte med dirigerings påtegningen "Med Dupliatposten", viser samtidig at det ikke kun var duplikat forsendelser, der blev befordret af den oprettede "duplikat rute".

Privat postbefordring i Danmark 1585 – 1871

Morten Pieper

Ramme nr. 73-77

Hvis man gerne vil se den ældste post-historie, endda før vi fik frimærker og før vi fik et velfungerende postvæsen, så skal man studere Morten Piepers eksponat *Privat postbefordring i Danmark 1585 – 1871*. Morten Pieper viser hvorledes man fik bragt den nødtørftige post ud, når man ikke lige havde et postvæsen ved hånden, og her kan du se nogle af de ældste breve, der vises på hele udstillingen.

"Formålet med dette eksponat er at vise de forskellige former for privat befordring af post (breve, pakker og gods), som vi kender i Danmark og Hertugdømmerne. Det er endvidere formålet at tydeliggøre vigtigheden og omfanget af den private postbefordring som et nødvendigt supplement til den offentlige postbefordring. Da det netop er private ordninger, har vi ikke kendskab til alle de ordninger, der har eksisteret, men eksponatet prøver at favne det meste af det, vi ved i dag.

Derudover er det eksponatets formål at vise, hvordan man kan skelne mellem postal og privat befordret post, og hvornår der er tale om

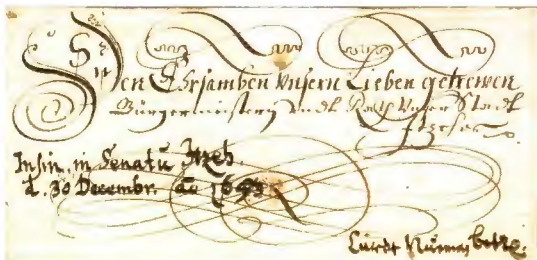
forsendelser, hvor befordringen er opdelt mellem en privat og en offentlig del. I disse tilfælde er det den private del af befordringen, som eksponatet har fokus på.

Før postvæsenets oprettelse i 1624 har der naturligvis kun været tale om privat befordring af breve, og efter 1624 ændrede dette forhold sig kun langsomt. Postvæsenet fungerede ikke sikkert i starten, og man påtog sig ikke udbringningen af lokalbreve i byerne før i begyndelsen af 1800-tallet i København. På landet var dette forhold betydeligt værre, idet vi først fik offentlige landpostbude i 1860'erne.

Overgangen fra privat til offentlig postbefordring var påvirket af, at porto for breve og pakker var høj for den almindelige forbruger.

Derudover var postrutenettet kun etableret mellem de store byer, så der var store dele af befolkningen, der kun kunne benytte private ordninger, når et brev eller pakke skulle befordres".

Er man til rigtig gammel posthistorie, så er det det eksponat, man skal se, fx dette brev:

Brev fra Frederik III til "Den Ehrsamben Unsern Lieben getreuten Bürgermeister undt Rath Unser Stadt Itzehoe". Ingen påtegninger, men muligvis postalt befordret med Hamborg-Posten og "Insin. In Senatu Itzeh" Insin = Insinuare (modtaget), den 30. december 1653. Påtegningen i nederste h.hj. er endnu ikke tydet.

Ramme nr. 78-80

Bolbro - Odense V er en hjemstavns-samling, eller måske skal man kalde det en forstadssamling. Det er Torben Rasmussen, der viser denne samling. På indlednings-planchen skriver han: *Samlingen viser lidt af en hjemstavns-historie samt lidt posthistorie fra Bolbro op igennem tiden, hvor bydelen fik eget postindleveringskontor og frem til postekspeditionen lukkede i 2004.*

Bolbro er en lille lokalitet som ligger vest for Odense og optræder med stednavnet Bulbro fra Middelalderen og omtalt omkring 1471. Navnet ændres -- forvanskes til Bulbroe, Bwlbrow, Bolbroe -- for endelig at blive til Bolbro.

Bolbro var tidligt kun ganske få gårde, som lå tæt sammen 8 stk. i alt, hvoraf de 6 gårde udbændte ved storbranden i 1849. Antallet af indbyggere i denne periode var ca. 70 personer. I 1901 blev Bolbro indlemmet i Odense Kommune sammen med Hunderup. På dette tidspunkt boede der nu ca. 350 personer.

Udviklingen gik stærkt, der kom gang i befolkningstilvæksten, nye boligområder blev bygget, og i 1935 kom der efter ønske fra beboerne et lille postindleveringskontor.

I 1950 boede der ca. 7.600 personer, og omkring lukning af postekspeditionen i 2004 boede der ca. 10.500 i bydele.

Ud af det kan man se, at der er tale om en samling med en del nyere posthistorisk materiale, men det betyder ikke, at der ikke kan findes sjældne objekter -- ja næsten unikke objekter -- som fx den her viste.

Adressekort	
Odense 557 (Bolbro)	Odense
	
Adressatens Navn og Adresse	
<i>Kr. Dan. 21.12.1936</i> <i>Sandagerpr. Assens.</i> <i>1.1.1937</i>	
„Anbefalet“ eller angiven Værdi	Kroner
For anbefalede Pakker anføres „R“	
Angaaende Pakkens Afhentning	Vægt
se Bagsiden	kg
	—
	—

Adressekort på pakke 1 kg. Afsendt fra Bolbro den 21.12.1936 til Sandagerpr. Assens. Porto 40 øre. Annuleret med BOLBRO UDS samt sidestemplet med Odense 1. Stemplet med violet Odense (Bolbro). Hidtil eneste kendte eksemplar af dette stempel. Porto pakker i perioden 1.6.1933-1.7.1940 0-5 kg = 40 øre.

Helstaten Danmarks endeligt

Erik Christensen

Ramme nr. 81-84

Erik Christensen viser dansk histories
Emåske største traume, nemlig 1864 krigen.
Det er et sandt historiske eksponat.

Han indleder det med følgende: Danmark vedtog i slutningen af november 1863 en beslutning om at inddrage Schleswig til Kongeriget uden Holstein! Dette var i strid modsætning til London-freden og udløste d.23/12- 1863 en krigserklæring fra Preussen og Østrig, der som ledende partnere af Det tyske Forbund straks besatte Holstein. Forhandlinger endte resultatløse, og 2. februar overskrides grænsen til Schleswig. - Krigen 1864 var en realitet!!

Allerede i februar 1864 bliver de første danske postembedsmænd forjaget fra deres stillinger, og enkelte steder kom det til voldelige handlinger med direkte overgreb på danske og deres ejendomi.

Dette eksponat skal vise krigens forløb og de stridende parter opbygning og brugen af feltposttjenesterne undervejs. Endvidere belyses - i begrænset omfang - den civile posttjenestes vanskeligheder og begrænsninger som følge af krigens udbredelse og omfang.

Vigtige historiske begivenheder og fakta fremstår om muligt fortalt med originalt historisk materiale såsom cirkulærer, avisomtale og indholdet i feltpostbreve fra og til fronterne. Endvidere viser senere udgivne postkort begivenhederne af krigens forløb.

For dem, der har fulgt serien om 1864 på fjernsynet, kan man her få repeteret historien. Pga. krigen måtte post ofte finde finurlige veje til deres bestemmelsessted, se fx dette brev.

Det her viste brev til Arnhem i Holland er stemplet København 6/2 - 6½-8 A (aften), og afgået over Malmø til forsendelse fra Ystad d. 7/2 kl. 11.15. Postbehandlet og med blå farve stemplet Rostock d. 10/2. ankomst Arnhem d. 12/2 1864. På forside ø.t.h. anes svagt nr. stempel 2 Hamburg, men her ud over ingen andre stempler. Hvorvidt Th & Taxis har været del af transporten ses ikke på brevet. Dansk porto til Nederlandene er 2 silbergroschen, Mecklenburgs porto 3 sgr. og endelig Hollandsk porto 2 sgr. I alt porto omregnet i Arnhem til 39 cent for modtager fa. Frowein & Co at betale, - svensk portotillæg 4 sk. er ikke påført brevet. Breve til og fra Danmark via Rostock må anses for sjældne p.g.a. de få afgange.

Hornslet Autoværksted

Super
Brugsen

Hornslet

– din lokale madbutik

Åben alle dage
kl. 8.00-20.00

RYOMGÅRD

TØMMERHANDEL OG BYGGECENTER

Vestergade 108 • 8550 Ryomgård • Tlf. 87 74 12 34
www.vorupgruppen.dk • ryomgaard@vorupgruppen.dk

Luftpostens historiske udvikling

Kaj Ullerup

Ramme nr. 85-88

Aerofilateli eller luftpost er en stor afdeling inden for posthistorien. En sådan samling vises af Kaj Ullerup. Titlen er lidt lang: *Luftpostens historiske udvikling med forsendelser nationalt i Danmark og med udlandspost til og fra Danmark.*

Kaj Ullerup beskriver eksponatet således: *Formålet med eksponatet er at give en kronologisk redegørelse for etablering af luftpost og luftpoststrukturer i Danmark samt til og fra udlandet, fra ballonfart, pionerflyvninger til ordinære luftpostflyvninger. Der tages udgangspunkt i Ørjan Lunnings bog, og jeg følger i et vist omfang denne bogs opbygning, idet vi her har et pragtværk i forståelsen af sammenhænge og udvikling af luftposten. For helt at forstå, hvad der sker, er det nødvendigt*

også at behandle vore nabolandes luftpost. Der er dog hele tiden et koncentreret fokus på, at posten skal være behandlet i Danmark. Flyene skal have medbragt post.

I eksponatet kan man se ballonpost, pionerflyvninger før 1920, luftpost 1920-1925 før luftpostmærkerne, den svære start, propaganda-flyvninger, særflyvninger, langdistanceflyvninger, ordinær luftpost fra 17/6 1925 opbygget efter verdensdele til ca. 1945, katapultpost fra 1928 og frem og endelig zepelinpost fra 1928 og frem.

Blandt mange sjældne og flotte ting kan ses et eksempel på Europas første postflyvning. Her vises både for- og bagside.

Europas første postflyvning udførtes af Robert Svendsen. Han medførte 140 træores helsagspostkort med fotografi + underskrift + 10 kort med femøres porto. Helsagerne er stemplet i Fredericia 2.9.11. 6-8 E. Stemplerne er altid klattede og med afsmitning på billedsiden. Underskrift Robert Svendsen. Kortet kostede 2 kr. Kortet blev nedkastet over Fredericia. Herefter vendte flyet tilbage til Middelfart.

Autohallen Hornslet ApS

Ravnhøjvej 15 - 8543 Hornslet - Tlf. 86 99 48 02

Våbentype forsendelser 1882-1904

Ramme nr. 89-96

Ole Bech

Ole Bech viser en samling med titlen *Våbentype forsendelser 1882-1904*. Det er den frimærkeserie, der efterfulgte de tofarvede frimærker, og det skyldtes en speciel posthistorisk begivenhed, at vi fik disse frimærker, da det var en del af en stor posthistorisk reform. Som Ole Bech skriver i indledningen til sit eksponat: *Den 9. oktober 1874 indgik Danmark sammen med 21 andre lande i Bern i Schweiz, en aftale om indførelse af ensartede takster for almindelige forsendelser, og afskaffelse af transitportoer. På verdenspostforeningens 2. kongres i 1878 vedtog medlemslandene at indføre ensartede farver til frimærkerne i de nævnte portosatser: Brevne skal forsynes*

med frimærker i blå farve, postkort med rød farve, og tryksager med grøn farve. Disse farver var til brug til internationale forsendelser. Året efter i 1879 lod verdenspostforeningen trykke farveprover, som blev fordelt til medlemslandene.

Derfor måtte postvæsenet trykke nye frimærker i de farver, som man internationalt havde vedtaget. Det er dem, der er årsag til alle de senere dagligmærker i blå, rød og grøn farve – husk bare på alle de Frederik IX og Margrethe mærker, der er kommet i disse farver. Ole Bech viser i sin samling et glimrende og ret enestående eksempel på overgangen fra de tofarvede frimærker til våbentypeudgaven.

Våbentypen, som kom i 1882, 5 ore små hjørnetal kunne ikke bruges til forsendelser herhjemme, da vi ikke havde en sådan takst. Hvis man ville bruge 5 ores mærket skulle den frankeres med andre mærker. Jeg viser her et 8 ores brev, som var landsporto taksten. Normalt ville man bruge 8 ore tofarvet, men her brugte man 5 ore små hjørnetal, 3. tryk, 1883 opfrankeret med 3 ore tofarvet, 6. tryk ultramarin/gra i alt 8 ore, sendt fra København d.27.3.1884, (kan ses af indhold i brev) sendt til Frijsenborg Godskontor Hammel. Annulleret med kombinere, nummerstempel 181, SJ.F.I.1: P:B:4.3.(1884).

Udstillerliste

Ramme-nummer	Udstiller	Titel på eksponat
1	Jørgen Kluge	Reduceret porto fra Tyskland til Danmark fra 1.8.1865-31.3.1879
2-7	Andreas Striib	Flygtningepost i Danmark 1945-1949
9-16	Niels E. Thunbo	Samsøs Posthistorie
17-24	Hans Schønning	Bostedseksponat: "Hasle - Århus V - 8210 Århus V"
25-32	Carsten Bjerg	Odenses Posthistorie
33-38	John B. Christiansen	Aerogrammes of Denmark 1949-1988
39-40	Finn S. Lauersen	Fængselsmæssig censur
41	Henrik Mouritsen	Danish pre UPU letter mail rates in øre currency
42-48	Palle Offersen	Karavel bogtryk- anvendelse og posttakster 1927-1933
49-56	Otto Kjærgaard	Oh, Lonesome me-High Seas Relayed Ocean letter
57-94	Jens Mortensen	Fynske brevsamlingssteder
65-72	Erik Sørensen	Grenaas Posthistorie
73-77	Morten Pieper	Privat postbefordring i Danmark 1585-1875
78-80	Torben G. Rasmussen	Bolbro - Odense V
81-84	Erik Christensen	Helstaten Danmarks endeligt
85-88	Kaj Ullerup	Luftpostens udvikling i Danmark og de nærmeste lande.
89-96	Ole Bech	Våbentype Forsendelser 1882-1904
97-104	Niels Buus	Anvendelse af Chr. X Frimærker, takster og forsendelsestyper 1913-1930
105-110	Peter Kr. H. Bech	Uddrag af Morsø Posthistorie
111-116	Søren Chr. Jensen	Maskinstempler & stempelmaskiner 1904-50
117-124	Torben Ringtved	Finurlige Forsendelser
125-129	Erik Christensen	Hertugdømmernes oprør mod helstaten og monarkiet
130-134	Finn S. Lauersen	Udviklingen i reklametiltryk på faktura, kuverter og kort 1839-1935
135-139	Niels Jantzen	Kerteminde Posthistorie
140-144	Jens Erik Langkow	Forsendelser til og fra Danske Orlogsskibe
145-149	Henry Christensen	Posthistorie for Holstebro og Omegn
150-154	Søren Kavin	Efteranvendte lapidarstempler
155-159	Lars Engelbrecht	Anvendelsen af Danmarks Tofarvede Helsager 1871-1905

160-165 Peter Skov Nielsen
166-170 John B. Christiansen
172-176 Leif Ziehrer
177-181 Steen J. Petersen
182-186 Hans Urbak
188-193 Svend Bek-Pedersen
194-198 Erik N. Sørensen
199-203 Frants Langhoff
205-210 Henning Petersen

Vejle og Omegns Posthistorie. Uddrag fra perioden
1624-1924

Søndagsbreve 1929-1972

Jernbanerne og deres postekspeditioner i Slesvig-Holsten
og Lauenburg før 1864, med hovedvægt på stempler

De postale forhold på Færøerne under første verdenskrig

Nordisk katastrofepest

Rundt om Mariager Fjord

Stemplerne fra Københavns Banepostkontor 1847-1900

Løgstørs posthistorie

Kong Chr. X 1934 udg.

**Super
Brugsen**

Hornslet

– din lokale madbutik

Åben alle dage
kl. 8.00-20.00

C A F E

Bord.1

Aalborg Storcenter

www.cafebord1.dk - tlf. 98 18 53 22

amanda

**Frimærker og Breve
Danmark, Dansk Ostindien**

Dansk Vestindien

GULDKYSTEN !

**Grønland, Færøerne
Slesvig og Slesvig-Holsten**

**Kig ind på webshoppen
www.fbanke.com**

Tlf.: +48 517 108 518

Anvendelse af Chr. X Frimærker, takster og forsendelsestyper 1913-1930

Niels Buus

Ramme nr. 97-104

Når en posthistoriker tager en frimærkeserie under behandling, så kan der demonstreres, hvorledes disse frimærker med forskellig pålydende værdi blev brugt. Hvad blev de forskellige værdier brugt til, og udstilleren kan demonstrere viden om tidens forsendelsesruter. Det gør Niels Buus. På forbillig vis, viser han seriens posthistoriske betydning. Niels Buus skriver:

"Formålet med dette eksponat er at vise hvad Christian X. frimærkerne er blevet anvendt til. Brugt på udvalgte forsendelsestyper/blanketter til indlands og udlands posttakster. Eksponatet omhandler tidsperioden 1913 til 1935 og viser dens udvikling i relation til Postlovene før og efter 1919. Når det er relevant for fortællingen om anvendelsen af Christian X. frimærkerne/taksterne behandles også regler, ruter og påtegninger/stempler. Eksponatet viser disse Christian X. udgave: Frimærker - her under provisorier, helsager - herunder soldaterhelsager og portomærker.

Først behandles indlands- og derefter udlandsforsendelser. Ex: Indland - lokalporto og herunder breve, tryksager, brevkort og pakker. Kvalificerede forsendelser behandles hver især under de enkelte forsendelsestyper

Udlands takster/forhold. Med de nye postelove fra Verdenspostunionen (UPU) i 1875 og for pakkens vedkommende i 1881 blev taksterne mere ensartede, efterhånden som de enkelte lande tiltrådte dem. Pakke taksterne i eksponatets periode er stadig mere omfattende end fx taksterne for breve. Mellem Danmark og Tyskland var der en særlig grænseporto ... og fra 1881 til 1921 hvor taksterne er baseret på 18 tabellen. Man ser takster på 72 øre (Tyskland), 108 øre (Ungarn) 180 øre (Finland) med flere. Fra 1921 og til periodens slutning ændres taksterne meget/hyppigt

og er bygget op på den danske krone i forhold til guldfrancen. Der var i mange tilfælde flere pakketakster til det samme land. Eksempelvis kunne man sende pakker til Belgien direkte via Esbjerg til en takst eller gennem Tyskland til en anden".

Som det ses er det et ret kompliceret område at behandle og eksponatet viser en fortrinlig måde at behandle evt. andre frimærkeserier. Når det tages i betragtning at nogle af mærkerne også blev overstemplet og brugt som portomærker, så skal udstilleren favne vidt, som det fx ses af et af de meget spektakulære objekter Niels Buus udstiller.

Maskinstempler & stempelmaskiner 1904-50

Søren Chr. Jensen

Ramme nr. 111-116

Søren Christian Jensen viser et eksponat med de første danske maskinstempler, et samleområde man måske ikke skulle tro en samler kunne få en medalje for. Det er tilfældet for Søren Christian Jensens samling af disse stempler, som så dagens lys i 1904. Dermed hører samlingen til det, man ville kalde den moderne posthistorie. I eksponatet kan man se udviklingen af disse stempler og vanskelighederne med brugen af dem fra deres fødsel i 1904 til ca. 1950.

Det skriver Søren Chr. Jensen således: Formålet med dette eksponat er at vise moderne dansk posthistorie, der præsenterer udviklingen i

de første danske maskinstempler fra starten i 1904 til de moderne maskinstempler fra o. 1950 før den tid, hvor maskinerne udviklede sig til også at være postsorteringsmaskiner.

Det er endvidere formålet at vise omfanget og anvendelsen af danske maskinstempler i alle facetter – fra forsøg over fejl/skader til endelig benyttelse.

Eksponatet viser postvæsenets rationalisering i forbindelse med at simplificere og hurtiggørelse af stempelingen med maskinkraft.

I perioden 1904-1924 ønskede postvæsenet en kort afstempeling, hvor stemplet ikke fortsatte hen over hele forsendelsen. Det lykkedes aldrig helt,

selv om fabrikanterne garanterede en sådan løsning med deres maskiner.

Et af de viste breve er et forsøgsstempel, som de færreste nok har set før, og under brevet ses analysen af det:

Halvstempel - dagstempel tv. KØBENHAVN OMK. 30. NOV. 1929 11 E

Forsøgsstempel med en stempelmaskine fra Post Office Canceling Machine i litteraturen er angivet, at maskinen er anvendt i juleperioden 1929 - dette er et meget tidligt stempel anvendt i slutningen af november 1929 med 6 bølgelinjer th.

Brev med indhold (vejer 23 g) sendt til sømand på S/S 'Spigerborg' til Købmagergades Postkontor 1929, frankeret med 10 øre bølgelinje og 15 øre karavel 1927, (landsporto 25 øre for 2. Vægtklasse 0-20 g + 20 g 1.1.1927-1.7.1940).

Omadresseret til Holtenau i Tyskland (indsejlingen til Kielerkanalen fra øst) - BRO II KØBENHAVN K. 6.12.29 2. Vægtklasse (0-20 g + 20 g) porto 25+15 øre (1.1.1927-1.7.1940) - underfrankeret med 15 øre, Tysk 'T cts' stempel og tilskrevet 15 med blyant + lilla rammestempel 'Nachgebührt Ho'. Desuden er der påskrevet '15' med blækridt.

**Super
Brugsen**

Hornslet

– din lokale madbutik

Åben alle dage
kl. 8.00-20.00

C A F E

Bord.1

Aalborg Storcenter

www.cafebord1.dk - tlf. 98 18 53 22

amanda

XL BYG

RYOMGÅRD

Hornslet
Autoværksted

Bliv medlem af

Dansk Posthistorisk Selskab

**Tilbud på
POST '22**

**En erfaren mentor* i
mindst et år – gratis!**

* En mentor er en rutineret samler af posthistorie, som er dedikeret til at hjælpe og støtte dig personligt med at samle på posthistorie.

**Den seneste
årgang af Posthi-
storisk Tidsskrift
– gratis!**

**Jubilæumsbogen
"Kilder til den
danske posthisto-
rie" – gratis!**

**"Min hjemstavns
posthistorie –
med eksempler fra
Kalundborg og
omegn" – gratis!**

**Adgang til
lokale møder
hver måned i Aar-
hus, Odense og
København –
gratis!**

**Adgang til posthisto-
riske kilder i tusind-
vis på www.dphs.dk
– gratis!**

Kontingent for 2022 i Dansk Posthistorisk Selskab er 456 kr.
plus kontingent til Danmarks Filatelist Forbund.

En udstilling med de bedste posthistoriske Ekspонатer lyder måske umiddelbart som noget ret langhåret, men specielt en samling er sjov og ballade, posthistorie, oplysende, ja alt muligt, man kan sige om at samle frimærker og breve. Titlen på eksponatet er den kryptiske: *Finurlige Forsendelser*.

Samlingen vil måske blive en af de mest sete, da den indeholder så meget forskelligt, både noget som menigmand kan forstå og mere sig over, men også plancher, som er mere indforståede for frimærkesamlere. Torben Ringved er ophavsmanden til denne kalejdoskopiske samling, hvor humoren er fremherskende. Samlingen er specielt indbudt, da den ikke kan siges at være en traditionel posthistorisk samling.

Der vises her et par eksempler, som viser spændvidden i samlingen fra det almene, som umiddelbart kan forstås af menigmand, til det mere specielle, som måske kræver lidt posthistorisk forklaring. Planchen med Dr. Margrethe er åbenlyst morsom for

enhver, hvorimod det morsomme i planchen med fodpost, nok kræver en nærmere forklaring, da fodpost er noget sjældent og dyrt og meget indforstået for posthistorikere, men her bringes sagen bogstaveligt talt ned på jorden.

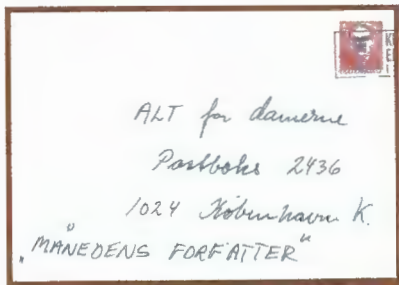
Finurlige Forsendelser

Dr. Margrethe med burka!

Med de millioner af breve der er blevet sendt gennem tiden og med de tusindvis af forskellige stempler der har været brugt, kan det selvfølgelig ikke undgås, at et frimærke en gang imellem, er blevet stemplet på en lidt sjov eller uhensigtsmæssig måde. Det er dog sjældent at det går så galt som i dette tilfælde!

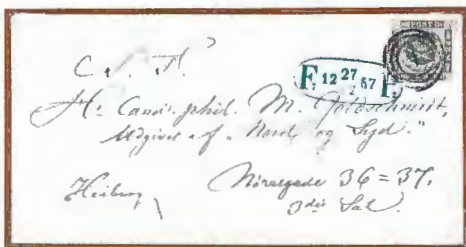
Musikhuset "VÆRRET" i Randers

Brev sendt fra Randers til København, sendt i i starten af 1980'erne. Det påviste frimærke 3,75 kr. Dr. Margrethe, er annulleret med et tolvmarksstempel placeret meget langt til højre. Stempellet er med retfærdig for "Musikhuset VÆRRET" i Randers og med musikhusets logo placeret præcis så det ser ud som om Dr. Margrethe har fået en burka på!

Fodpostbreve

"Fodposten" var betegnelsen for den gruppe postbude der omdelte breve i den indre by i København og samtidig en special ordning hvorunder breve sendt indenfor Københavns volde, kunne befordres til en reduceret takst.

Dansk fodpostbrev sendt 27. december 1857 til:

"Hr Cand. Phil. M. Godschmidt, Udgiver af "Nord og Syd", Nørregade 36=37, 3'die Sal"

Amerikansk "FODPOSTBREV" sendt til Iowa.

Bemærk at der også er tale om et dansk fodpostbrev, idet brevet er afsendt fra byen "DENMARK" 16. august 1906

Den Spanske Syge

Den spanske Syge var en Influenzaepidemi der bredte sig til store dele af verden i 1918. Sygdommen varede i ca. 15 måneder og tog livet af mere end 50 millioner mennesker.

Man ved i dag, at influenzaen var en form for "fugleinfluenza", som der dengang ikke var nogen vaccine eller lægemidler mod, og at den formentlig var opstået i de store amerikanske troppejere i midt vesten. Soldaterne medbragte herefter sygdommen til Europa i forbindelse med deltagelsen i 1. verdenskrig.

Epidemien fik navnet "Den Spanske Syge" fordi en af de første personer i Europa der blev syg, var den spanske konge Alfons d. XIII.

I Danmark døde ca. 14.000 mennesker, heraf alene 29 sygeplejersker og 7 sygeplejeelever der blev smittet under arbejdet.

PREVENT DISEASE

CARELESS
SPITTING, COUGHING, SNEEZING,
SPREAD INFLUENZA
and TUBERCULOSIS

Lokalt brevkort sendt fra "Kjøbenhavns Fotografiske Amatør-Klub" 26. oktober 1918. Kortet er påtrykt:

"Paa Grund af den spanske Syge aflyses Torsdagsmøderne indtil videre....."

Hertugdømmernes oprør mod helstaten og monarkiet

Erik Christensen

Ramme nr. 125-129

Alle ved vi tabte krigen i 1864, men dette Ekspонат af Erik Christensen viser hvorfor vi tabte denne krig. Erik Christensen skriver om historien:

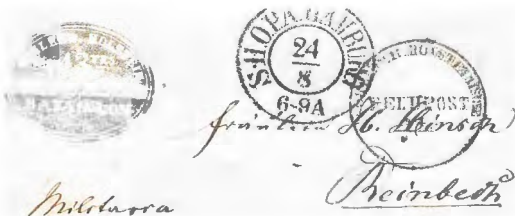
For de fleste danskere forbindes Sønderjyllands historie med krigen i 1864, måske mest fordi hele Jylland blev besat og truslen mod Danmarks beståen alvorligt truet. Endvidere havde de fleste familier bibragt krigen med talrige unge mænds liv, og Danmark havde endegyldigt tabt de sydlige Hertugdømmer Schleswig, Holstein og Lauenburg til konfederationen af østrigske og preussiske styrker.

De egentlige forudgående årsager til begivenhederne i 1864 er derimod mindre kendt og omtalt. Men de sproglige og kulturelle forskelle tog til i 1830/40-erne og kulminerede 1848 med

vedtagelsen samme år af Den danske Grundlov, hvori kong FR. VII bl.a. ville inddrage Schleswig i Kongeriget og afgive Holstein og Lauenburg til Det tyske Forbund. Det udløste en egentlig borgerkrig for Kongedømmet mod Hertugdømmerne og deres allierede af tyske stater i Forbundet.

Med udgangspunkt i disse begivenheder beskriver mit ekspонат de vigtigste historiske hændelser i tiden 1848–53, og i samme periode undergår postvæsenet samtidig store forandringer med hensyn til postbehandling og –ruter, og ikke mindst udgiver Schleswig-Holstein egne frimærker d. 15. november 1850. Krigssituationen bevirkede, at brug kun var mulig i Holstein.

Historien er særdeles interessant, se blot dette sørgelige brev fra ekspонатet:

Slesvig-Holsten feltpostbrev med indhold dateret fra militær lejr i Borgstedt nord for Rendsburg og sendt til Reinbeck i Holsten. forsynet med Batallionens negativ-stempel – Transitstempel S-H.O.P.A Hamburg Type 2 d. 24/8 (1850) fra det besatte Postamt i Hamburg, og Feldpost-stempel Type IV (ret sjælden kombination af 3 stempel-typer fra oprørsregeringen og dennes posttjenester).

D. 24. august 1850 sender en holstensk soldat artillerist ved 13. Infanteri Bataillon brev til sin kærester med fortællingen om slaget ved Isted. Her var tabene på begge sider ret så store. "Er uskadt fra Slaget ved Isted, men troen og håbet på sejr er ikke mere tilstede. Håbet om overlevelse og skæbne lægges nu i Guds hænder, om end det ikke er for sent." - Af brevet får man underrøtning om, at nyudnævnte Generalmajor Graf von Bendorfer havde overtaget kommandoen over hærhederne, så slaget ved Isted blev ikke sidste gang de mødte fjenden. Misunde og Friedrichstadt var forude. Om denne unge artillerist kom hjem til sin kærester vides ikke.

Et af de lidt usædvanlige eksponater, man kan se, er et, der beskæftiger sig med reklamer. Det er Finn Skrivers eksponat *Udviklingen i reklametiltryk på fakturaer, kuverter og kort 1839-1935*. Det er med garanti en samling, som aldrig tidligere har været lavet. Nogle vil nok forundres over, hvor tidligt reklamens magt satte sig fast. I indledningen til samlingen skriver Finn Skriver:

I forbindelse med portorformen i 1851 blev det med et slag billigt at sende breve fra den ene ende af landet til den anden. Det betød også, at den kommercielle udnyttelse af postvæsenet som distributionskanal til markedsføring blev mere in-

teressant. Samtidig havde trykteknikken udviklet sig markant efter 1800.

I midten af 1860'erne opfinder flere uafhængigt af hinanden rotationspresser, hvor trykelementet er plader fremstillet ved stereotypi og som trykte på papir i store ruller. Papiret skæres efterfølgende i stykker og falses og limes.

De tidligste pionerbrevomslag med reklametiltryk, vi kender fra Danmark, er fra 1845, hvilket også er startåret på dette eksponat.

Formålet med dette eksponat er at vise udviklingen i den kommercielle anvendelse af postale forsendelser til branding af virksomheden og synlig markedsføring af produkter. Begrebet "branding" blev netop introduceret omkring 1850.

Jeg vil forsøg at beskrive virksomheden ved alle de forsendelser, jeg viser. Der vises få ubrugte ting".

Man kan godt fornemme Finn Skrivers kærlighed til disse smukke reklametryk, når man ser denne fra eksponatet:

Fyens Stifts Adressekontor

26, Vestergade 26.

Fyens Stiftstidende
udgiver hver Uge- og 1 et Antal
af over 6000 Easj.

Aboonnementspris
7 Kr. 00 Uge Kvartern.
Avertissementspris
181 65 pr. Linielinde.

Fyens Stiftsbogtrykkeri
udgiver alt slags
BOGTRYK
smukt og billigt
med
NODETRYK.

Bemærk! Bog- og Papirhandel,
Vestergade 27.

Beslæben er forsynet med
stort Lager af den nyeste og
bedste ind- og udenlandske
Literatur,
Parlamentariske og franske,
1 Papirtrykt fortællende stort
Opdag af Skrivemåder og Køn-
stlitter avil Kontor- og Skole-
rekrutter fra græs de en detail.
Prisfortællende gratis og franco.

J. C. DREYER

Postforskuud 3 Kr 45

858.

Odense

Indleveringscontoir.

.....Bilag Billige Priiser i Fyens Stiftsbogtrykkeri.
.....Bilag Billige Priiser i Fyens Stiftsbogtrykkeri.
.....Bilag Billige Priiser i Fyens Stiftsbogtrykkeri.

Postforskuud 3 kr. 45 øre sendt til Skaarups Seminarium pr. Svendborg. Cirkulære nr. 6 af 13.3.1868 gav meddelelse om, at det danske postvæsen indførte registernumre til påklæbning fra 1/4 1868. De skulle benyttes i forbindelse med forsendelse af pakker og værdibreve. Cirkulære nr. 8 af 27.3.1868 udvidede anvendelsen til også at omfatte postforskuudsbreve (postoprævninger). Numrene er i tidens løb kommet i mange variationer.

Hornslet FrimærkeKlub

Er klubben for frimærke- og postkortinteresserede.

Måske kunne det være noget for dig.

Har klublokale på Områdecener Rosengården

Tingvej 22, 8543 Hornslet

Mødet starter kl. 19.30 med velkomst ved formanden, som informerer om aftenens program og derefter udtrækkes mødepræmien. Udover aftenens program er der også en lille auktion over indleveret materiale. Der afsluttes med en tipskupon.

Periode: Fra starten af september til slutningen af april.

Kontaktperson: Formand Peter B. Jensen. Tlf. 40 26 13 55.

Alle kender sangen om Amanda fra Kerteminde, men ikke ret mange kender byens posthistorie. Det gør Niels Jantzen, som bor i byen og har boet der hele sit liv. Han viser sit eksponat *Kerteminde Posthistorie*. I eksponatet kan man få opfrisket lidt af byens historie:

Kerteminde nævnes første gang i 1626 i Chr. IV's forordning, hvor alle købstæder, som har postforbindelse, skal bidrage til postens fremførelse. Kertemindes bidrag andrager 8 kurantdaler. Ved postforordningen af 1694 oprettedes en bipost i Kerteminde ved gående bud fra Odense Formentlig det bipostkontor, der bestod ved statens overtagelse af Postvæsenet 1711.

1. juli 1839 ophøjes det hidtilværende bipostkontor til Hoved og regnskabsførende Postkontor.

I posthistorisk perspektiv er Kerteminde et lille begrænset område, uden særlig stor postmængde, dette kan illustreres af indbyggertallet i Kerteminde købstad år 1672, 642 indbyggere, 1801, 1045 og 1916, 2872

Erhvervslivet bestod hovedsagelig af mindre håndværkere, fiskeri samt handel med oplandet. Ændringer i de gamle købstadsprivilegier med en nye næringslov af 1857, gode konjunkturer, bevægelsen fra land til by, samt åbningen af Odense – Kerteminde Jernbanen 1900, betød bedre vilkår for Kerteminde'.

Denne hjemstavnsamling har en række flotte forsendelser, som mange andre samlere gerne ville have i deres samling, da de viser væsentlige posthistoriske begivenheder, som fx den viste kuvert, der viser en af følgerne af den tabte krig i 1864.

Efter afslutningen af 1864 krigen blev flg. Danske kommuner underlagt Slesvig-Holsten: Augustenborg, Bov, Bredebro, Broager, Christiansfeld, Gram, Gråsten, Haderslev, Højer, Lundtoft, Løgumkloster, Nordborg, Nørre Rangstrup, Rødding, Rødekro, Skærbæk, Sundved, Sydals, Sønderborg, Tinglev, Tønder, Vojens og Aabenraa.

De fik egne post-

takster og i perioden 1.5.1868-31.12.1874 var flg. gældende for breve fra Danmark: Breve 1. vægklasse 0-15 gr. "6 skilling" gældende for resten af Tyskland "8 skilling."

Helsagsbrev 4 sk. (K.V.3) fra Kerteminde 28.7.1874 til Rødding. Opfrankeret med 2. sk. tryk 4b (1872) Annulleret Kerteminde NUM-2 (1.8.1868-11.8.1883) Dagstempel Kerteminde ANT VIII (14.11.1866-5.9.1878). Modtagestempel på bagside Rødding 29.7.1874.

Forsendelser til og fra danske orlogsskibe

Jens Erik Langkow

Ramme nr. 140-144

Vi skal på dybt vand. Jens Erik Langkow viser et eksponat med titlen *Forsendelser til og fra danske orlogsskibe*. Her går systematisk til værks, idet Langkow beskriver skibstype, klassifikation, deplacement, fart, dimensioner, besætning, maskine søsat, udgået af flåden, armering og historie.

Desuden vises, da det er posthistorisk eksponat, brevforsendelser til og fra besætninger om bord på danske orlogsskibe.

Der vises den specielle måde disse skulle forsendes, idet forsendelser til besætningsmedlemmer om bord i danske orlogsskibe skulle adresseres enten til Københavns Overpostmesterembede eller til Københavns Brevpostkontor. Umiddelbart fremgår det ikke af en forsendelse, om den er sendt til inden- eller udenrigsk farvand. I de fleste tilfælde er skibets navn påtegnet forsendelsen, såfremt:

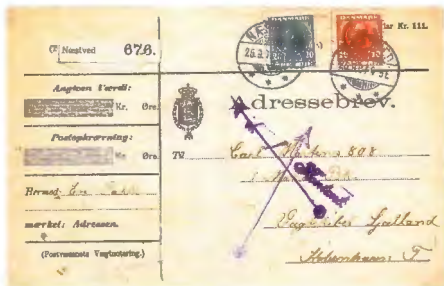
- De er adresserede til Københavns Brevpostkontor, ved hvis foranledning, de vil blive sendt til skibets nuværende opholdssted.
- De er fuldt forudfrankerede med den for transporten til Københavns Brevpostkontor nødvendige porto.
- De ikke vejede over 3 quint = 15 gram. forsendelser, der vejede over 15 gram, og anbefalede forsendelser kunne på samme måde for lokal eller indenrigsk porto sendes til Københavns Brevpostkontor, men der vil da af skibet blive afkrævet adressaten den manglende porto for forsendelsen til bestemmelsesstedet.

Da Københavns Brevpostkontor altid ved, hvor de danske orlogsskibe befinder sig, pålægges det

fra den 6. januar 1883 alle posthuse at sende alle forsendelser adresserede til et besætningsmedlem ombord på danske orlogsskibe til Københavns Brevpostkontor, medmindre de af afsenderen er forsynede med en bestemt adresse til et andet bestemmelsessted.

Dette gælder også, hvis fartøjerne befinder sig i indenrigsk farvand.

Ud af eksponatet har Jens Erik Langkow plukket et meget sjældent set adressebrev med et sjældent set stempel.

30 øre Adressebrev for 1 pakke på 6 pund landsportotakst 1.10.02 - 1.11.1917 til "Vagtskibet", København. Næstved d. 26.9.1907. Violet "pile"-stempel. Kontant.

amanda

Posthistorie fra Holstebro og omegn

Ramme nr. 145-149

Henry Christensen

Dette eksponat tager os til Holstebro. Henry Christensen viser eksponatet Posthistorie fra Holstebro og Omgegn. Vi kan roligt overlade ordet til Henry Christensen, som han skriver på sin indledningsplanche:

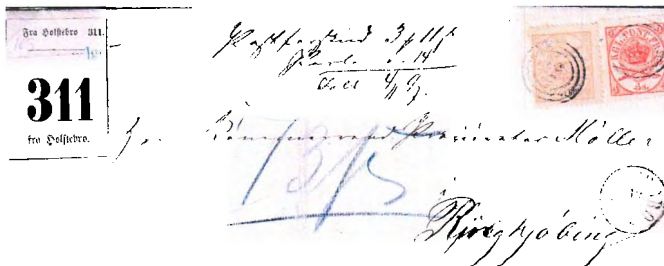
Eksponatet viser posthistorie fra Holstebro og Omgegn fra 1766 til 1930.

Med dette eksponat, bestående af fem rammer, vises der et bredt udsnit af den posthistoriske udvikling i og omkring Holstebro. Holstebro fik sit første brevpostkontor i 1725 med, Peder Pedersen Grøn som Postmester. I den tidligste del af eksponatet er hovedvægten lagt på Klasseselotteriforsendelser og tjenestebreve. Den private korrespondance var meget begrænset. I perioden før 1850 kendes der meget lidt bevaret posthistorisk materiale fra Holstebro Postkontor. Årsagen er vel det lille indbyggertal, som var i Holstebro. I året 1800 ca. 780 indbyggere, i 1850 ca. 1320 indbyggere.

Eksponatet indeholder således præfilatelistiske objekter frem til 1850. Fra 1851 og frem vises der breve og forsendelser, som er stemplet med de stempler, som blev anvendt på Holstebro Postkontor og Holstebro Jernbanepostekspedition frem til 1930.

Eksponatet er opsat kronologisk efter stemplernes ibrugtagningsdatoer. De viste stempler er alle med baggrund i Vagn Jensens stempelregistrering, dog med en del ændrede brugsdatoer end de ibrugtagningsdatoer og slutdatoer, som er oplyst af Vagn Jensen. Derfor er der stadig behov for videre forskning af stemplernes ibrugtagningsdatoer og slutdatoer.

I eksponatet er der utallige meget fine og sjældne breve, og man behøver ikke at være fra Holstebro for at nyde dette sjældne postforskuksbrev fra Henry Christensens samling, som enhver samler kun kan misunde ham:

Postforskuks (senere Postopkrævning) på 3 Mk. 11 sk. fra Holstebro Kjøbstad -Jurisdiction til Ringkøbing, sendt den 13-8-1868, frankeret med 12 sk. Portoen beregnes som 8 sk. for beløb under 5Rd. (1866 1868) + procuragebyr 4 sk. = 12 sk. Blanketgebyret på 2 sk. er betalt kontant. Beløbet 3 Mk. 12 sk + portoen 12 sk. = 14 Mk 9 sk. er af postvæsenet omregnet til 73 sk. Beløbet er med blåkrift påskrevet brevet som kvittering for beløbet 73/s. Brevet er stemplet med HOLSTEBRO ANT VII, anvendt fra 1865 til 1873, samt nr. st. 29-2.

Djurslands Filatelistiske Højskole

eller "Kom ud af mørket - og se lyset".

Djurslands Filatelistiske Højskole blev stiftet i 1987.
Vi holder til i Hornslet i Hornslet Hallens mødelokale med tilhørende cafeteria.

Engagerede foredragsholdere fra ind- og udland

Auktionskup?

Nærstudie af samlinger

Hygge og samvær

En højskole dag afvikles på følgende måde:

- Kl. 09.45 serveres morgenkaffe med rundstykke.
- Kl. 10.00 - 12.00 et eller to foredrag inkl. pause.
- Kl. 12.00 frokost (inkl. auktion).
- Kl. 13.30 - 15.30 et eller to foredrag inkl. pause og eftermiddagskaffe. Tidspunkter kan variere.
- Kl. 15.30 afsluttes højskoledagen.

Tilmelding: Jørn Walther Pedersen tlf. 86 82 27 78 eller tilmelding@djursfilateli.dk.

Diskussioner

Efteranvendte lapidarstempler

Ramme nr. 150-154

Søren Kavin

Stempler er af allerstørste betydning for en posthistoriker. I slutningen af 1800-tallet fik vi en type stempler, som pga. skrifttypen blev kaldt lapidarstempler. Mange posthuse havde for vane at gemme stempler og anvende dem senere, efter at der var introduceret nye stempler. Søren Kavin har lavet et sådant eksponat med titlen Efteranvendte lapidarstempler.

Målet er at vise brugen af danske lapidarstempler i perioden efter udgivelsen af det første danske kongemærke, 10 øre rød Christian IX, udgivet november 1904. Altså den sidste periode i implementeringen af brotpepoststempler som normal afstemplingstype på de danske posthuse.

Brugen af lapidarstempler i denne periode er meget forskellig. Jeg udforsker derfor brugen af stemplerne samt de brugsperioder, der findes, og som i mange tilfælde er mangelfuld i litteraturen.

Afgrænsningen af perioden med udgivelsen af kongemærket er for at kunne bruge mærket som afgrænsning af tidspunktet. Da lapidarstempler (i de fleste tilfælde) ikke har angivet årstal, kan mærketypen bruges til at definere en nedre grænse for brugen, hvis mærket ikke forekommer på en daterbar forsendelse. Der er ikke skelnet mellem anvendelsen af de forskellige stempler, det er derfor alle brugte lapidarstempler brugt fra 1. november 1904 og frem. Da der oftest er anvendt stempler uden for normal brugsperiode, er datoen for gravering eller levering af lapidarstempellet ikke medtaget, da den er irrelevant. Da der ikke findes ret mange forsendelser med brug af andre værdier end 5 og 10 øre grøn og rød, er der ofte vist et mærke af anden værdi med et tydeligt stempel for at vise, at stemplet har været anvendt til andre forsendelsestyper i den efteranvendte periode.

Se blot, hvordan man har grebet i kassen

og brugt et stempel i 1912 selv om det egentlig var udgået i 1893:

Ørsted	853.			Formulær Nr. 111.
Angiv den Værdi:				
 Kr. Øre		Adressebrev.		
Postopkrævning:		Til <u>Malmend. E. Nielsen</u> adrs <u>Malmend. Mathiesen.</u>		
 Kr. Øre		Nr.: 12.		
Herved: 1 Pakke		<u>Vindeballe</u>		
mærket: Adressen.		<u>pr. Prisenabing</u>		
(Postmæssig Yagtnotering.)		2,5		

ØRSTED LAP Vilb, 05.10.1881-31.07.1893. Ankomststempellet 01.06.1912. Korrekt frankeret med 20 øre, landsportosatsen for pakker op til 2,5 kg. (01.07.1908-01.11.1917). Stemplet bagsiden Ærreskjøbing 02.06.1912.

De tofarvede helsager

Lars Engelbrecht

Ramme nr. 155-159

Når man nu samler og skriver bøger om helsager, hvad er så mere oplagt end at samle og udstille både helsagerne og bøgerne med dem. Det gør Lars Engelbrecht. Hans samling er højt præmieret, og man kan her se både de fine forsendelser og hans højt præmierede bøger.

En helsag er som bekendt et stykke karton, hvor "frimærket" eller værdistempet, som man kaldet det, er trykt på kortet sammen med den øvrige tekst, og hvad der ellers måtte findes af border og streger. Lars Engelbrecht har koncentreret sig om de såkaldte tofarvede helsager i perioden fra 1871 til 1905.

Lars Engelbrecht viser fem rammer med sine flotte helsager. Han skriver om det udstillede: *Formålet med dette uddrag er at vise udvalgte sider fra andet bind af bogen "Danmarks Helsager – Den Tofarvede Udgave 1871-1905". Der er således ikke tale om et*

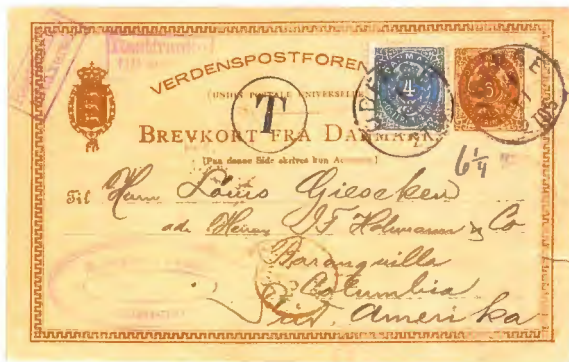
konkurrenceeksponat. Dette andet bind omhandler alle de posthistoriske aspekter, der ses ved anvendelsen af de tofarvede helsager – herunder takster, frankeringer, stempler, etiketter, påtegninger osv. Dette bind er således en guide til analyse af helsagerne anvendelse i perioden, men kan også bruges til andre forsendelser i perioden.

Om baggrunden for udgivelsen af bøgerne skriver skriver han: *De tofarvede helsager blev udgivet den 1. april 1871, og bogen blev udgivet i 2021 i anledning af 150-års jubilæet for udgaven. Bogens to bind er en fuldstændig guide til analyse af både de traditionelle aspekter ved helsagernes fremstilling og varianter (bind 1), samt af de post-*

historiske aspekter ved helsagernes anvendelse (bind 2).

Bogen viser og forklarer således alt det, der kan ses på selve helsagen og i forbindelse med dens anvendelse.

Her vises en flot helsag og de to bøger, som i øvrigt kan købes på udstillingen.

Rammestempel "Restfranko tiltaxeret" i violet på underfrankeret brevkort. Type EB9b med 4 øre tryk 33 sendt fra Odense til Baranquilla, Colombia 11.11.1884.

Hornslet Autoværksted

Autohallen Hornslet ApS

Ravnhojvej 15 - 8543 Hornslet - Tlf. 86 99 48 02

**Super
Brugsen**

Hornslet

– din lokale madbutik

Åben alle dage
kl. 8.00-20.00

SØLGAARD KNUDSEN

ADV@SOELGAARD-KNUDSEN.DK

SOELGAARD-KNUDSEN.DK

GRATIS PARKERING VED KONTORET

TINGVEJ 31 . 8543 HORNSLET
TLF: 8699 4444

ARRESØVEJ 6A . 8240 RISSKOV
TLF: 8699 4444

Vejle og omegns posthistorie i uddrag fra 1624 til 1924

Peter Skov

Ramme nr. 160-165

Peter Skovs eksponat tager os til Vejle og omegn. Peter Skov skriver om eksponatet: 'Formålet med dette posthistoriske eksponat er at vise det foreløbige resultat af mange års forskningsarbejde omkring Vejle Postkontors stempler, samt give et indtryk af den posthistoriske udvikling i og omkring Vejle fra tiden efter Chr. IV's forordning i 1624 og frem til ca. 1924. Eksponatet indeholder således både præfilatelistiske objekter og breve/frimærker annulleret med håndstemplers. Eksponatet viser alle de på Vejle Postkontor anvendte dag- og annulleringsstemplers, hvortil dog skal anføres, at

der for en række stemplers vedkommende fortsat er mange åbne spørgsmål, der til stadighed er genstand for forskning'.

Eksponatet er opbygget kronologisk i 3 afsnit med hver sin indgangsvinkel til Vejle og Omegns Posthistorie, således at der først vises den Posthistoriske udvikling i Vejle 1624 - 1851 illustreret med præfilatelistiske objekter, senere Vejles Poststemplers 1845 - 1924 (frem til starten på Brotype-stemplers) samt Vejle Bypost og endelig de tidligste postruter til/fra Vejle samt brevsamlingsstedernes udvikling frem til ca. 1900.

Her vises Vejles første stempel, som er et af de mange fine breve, der vises.

Vejles første stempel (ANT IIb) blev bestilt den 15.04.1845 og antageligt leveret kort tid efter. Stempellet skulle udelukkende anvendes som dagstempel på de forsendelser til udlandet, der blev befordret via Hamburg og Helsingborg. I begyndelsen ses stempellet anvendt med dokliche, som dog senere bliver fjernet. Der er i alt registreret 10 brugsdatoer i perioden. Francobrev ("frei" i n.v.hj.) fra Vejle til Meran i Tyrol, Italien. Brevet er dateret "Petersholm v Weile a Danemark, den 26. August 45" og afstemplet den 27.08.1845. Sandsynligvis privatbefordret ind til Vejle Postkontor, idet porto beregningen givet er foretaget på postkontoret og herefter betalt af afsenderen.

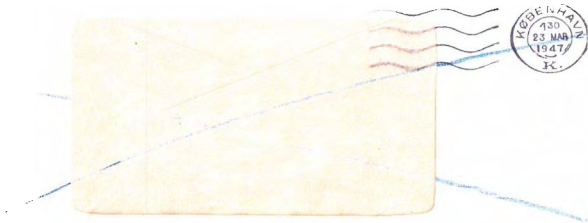
I de rigtig gode gamle dage var der om-
deling af post alle ugens dage, men som
John Christiansen skriver i indledningen
til sit eksponat Søndagsbreve 1929 – 1972:
*Omdeling af post om søndagen ophørte 1.5.1921
pga. økonomiske besparelser i postvæsenet. Efter
forslag fra pens. postmester i Skanderborg Johan-
nes Hansen, meddelte postvæsenet flg. i Officielle
Meddelelser nr. 13, 27.3.1929: "Fra 1. Maj
indføres en ny Forsendelsesart „Søndagsbreve“,
der for en Særtakst af 10 Øre omdeles på Søndage
i det indre Ekspresdistrikt ved Postkontorerne."*

John Christiansen vil i sit eksponat vise
anvendelse af disse søndagsbreve ud fra et
posthistorisk perspektiv.

Derfor skriver han at "Strukturen er en
gennemgang af de forskellige posthistoriske per-
spektiver på søndagsbreve. Ekspонатet indledes
med eksempler på søndagsudbringning for 1. maj

1929 (Afsnit 1). Herefter følger en gennemgang
af de forskellige søndagstillæg (Afsnit 2). I de
følgende afsnit vises søndagsbreve udbragt på
helligdage (Afsnit 3), brug af vignetter og lokalt
fremstillede gummistempler til uanbringelige
søndagsbreve (Afsnit 4 og 5), privatfremstillede
fortrykte søndagsbreve (Afsnit 6), søndagsbreve
indgået fra udlandet (Afsnit 7) og sluttelig et
afsnit om forskellige andre posthistoriske syns-
vinkler på søndagsbreve, herunder tiden efter
1.7.1972 (Afsnit 8).

Søndagstillægget var 10 øre fra indførelsen
af søndagsbreve 1.5.1929. Undervejs i perio-
den frem til ophøret af søndagsbreve 30.6.1972
blev taksterne ændret flere gange, nogle gange
samtidigt med en ændring i søndagstillægget,
andre gange forskudt tidsmæssig. Dette giver i alt
25 forskellige kombinationer af søndagsbreve (af
laveste vægtklasse) og søndagsbrevkort.

2. Verdenskrig og besættelsen af Danmark medførte uregelmæssighed, usikkerhed og afbrydelser af postforbindel-
serne. Derfor indførte postvæsenet - uden omtale i øvrigt - fjernskriverbreve, i første omgang forsøgsvis fra 11. maj
1940. Et fjernskriverbrev er i familie med et telegram, men blev fremsendt til almindelig omdeling fra det ankomne
post- og telegrafkontor. Taksten for fjernskriverbreve var den almindelig porto for breve samt 4 øre pr. ord, dog mini-
mum 1 krone. Fjernskriverbreve kunne sendes som søndagsbreve. Postvæsenet har ingen statistikker over antallet af
søndagsfjernskriverbreve, men det samlede antal var lavt. Under besættelsen var der 7.909 fjernskriverbreve, og efter
besættelsen blev der omdelt 4.792 fjernskriverbreve. Fjernskriverbreve ophørte 1. juli 1955.

Jernbanerne og deres postekspeditioner i Slesvig-Holsten og Lauenburg før 1864

Leif Ziehrer

Ramme nr. 172-176

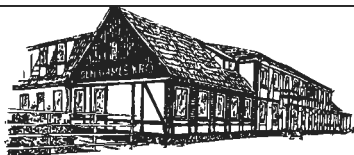
Der var engang Danmark var noget større, nemlig før 1864.

Leif Ziehrer viser en samling fra det tabte land, nemlig hertugdømmerne Slesvig-Holsten og Lauenburg. Han viser de stempler, der blev brugt på banelinjerne i området før 1864. Ekspонатet viser både bureaustemplerne fra togene og stemplerne, der blev brugt på banegårdene.

En af de interessante posthistoriske begivenhederne var, da man gjorde oprør mod danskerne i 1854 og end ikke ville bruge de stempler, der var til rådighed, men brugte deres egne. Det ses på denne ret sjældne kuvert:

Brev sendt fra Bahnhof Kiel 28. december, 1854 til Neuhaus pr. Lutzenburg. Det danske stempel RAM-2: 'KIEL 28/121854' med håndskreven dato. Frimærket annulleret med oprørs stempel: no.19. Kiel Bahnhof.

Den Gamle Kro

Tlf. 86994007-info@gamlekro.dk-Rosenholmvej 3. 8543 Hornslet

De postale forhold på Færøerne under første verdenskrig

Ramme nr. 177-181

Steen Jack Petersen

De fleste samlere er bekendt med historien om Færøernes mangel på frimærker i slutningen af 1. Verdenskrig. Det resulterede i halvering af frimærker og korsbånd og de berømte 2 på 5 øres provisorier lavet med et stempel på et stoleben. Man må jo klare sig, som man bedst kan i krigstider.

Disse sjældenheder kan ses på POST '22 i Steen Jack Petersens ekspanat: *De postale forhold på Færøerne under første verdenskrig*.

Steen Jack Petersen skriver: Samlingen "De postale forhold på Færøerne under første verdenskrig" indeholder forsendelser til og fra Færøerne og forsendelser sendt internt på Færøerne. Der blev udgivet lokale provisorier i januar 1919, da der mangler frimærker til de nye portosatser som startede 1. januar 1919.

Ekspanatet er opbygget som et posthistorisk ekspanat. De

forskellige objekter er beskrevet med posttakster, postruter og postbehandlingen (f.eks. censureringen). Der vises kronologisk efter årstallene, først forsendelser fra Færøerne, efterfølgende til Færøerne og til sidst lokalt på Færøerne.

Der skete dog posthistorisk meget andet på Færøerne under krigen, bl.a. er det uhyre interessant, hvordan man i det hele taget fik bragt post til Færøerne, når Englænderne udlagde minen, og de tyske ubåde sænkede de skibe, de kunne finde. Netop et sådant eksempel har Steen Jack Petersen udvalgt fra sin samling:

Brev sendt fra Vaag den 19. oktober 1916 til Danmark. Portosatsen er 10 øre som dækker brev 1. vægtklasse landspor- to i perioden 01.10.1902 -14.10.1919. Ingen censur og påtegnet "Pr. Ceres" som blev sænket af en tysk ubåd den 13. juni 1917. På bagsiden ankomststempel Kjøbenhavn 31. oktober 1916. "Ceres" som blev sænket af en tysk ubåd den 13. juni 1917.

Dansk Filatelis Højborg

Læs denne forrygende bog om Højskolen, der startede i Mørke og siden flyttede til Hornslet, hvor den lever i bedste velgående efter 35 år.

Bogen beskriver Højskolens historie frem mod dens stilling som filateliens "Mekka".

39 af Højskolens foredragsholdere beskriver deres samling, nogle af de bedste samlinger fortalt af foredragsholdere i og uden for Kongeriget.

Pris: **150 Kr.**

Alt overskud fra salg af bogen går til støtte for Højskolen.

Nordisk katastrofepost

Hans Urbak

Ramme nr. 182-186

Dette eksponat viser en ret uhyggelig del af posthistorien, nemlig historien om når det går galt. Eksponatet er sammensat af Hans Urbak – en lokal samler fra Hornslet – såkaldt crashpost. Hans Urbak skriver i sin indledning følgende - og det er ikke så få ulykker, vi skal se:

Eksponatet indeholder post, der under forsendelsen er blevet afbrudt på grund af uheld med transportmidlet til eller fra Norden eller ombord på nordiske skibe eller fly.

Forsendelserne præsenteres i kronologisk rækkefølge startende med ballonpost fra det belejrede Paris 1870-71 til uretmæssig tilbageholdt post i 1992.

Eksponatet indeholder forsendelser, hvor transportmidlet eller bygningen har været udsat for uheld eller skibet f.eks. er blevet opbragt.

Eksponatet behandler også katastrofer, hvor ingen post blev reddet. F.eks. S/S Cimbris forlis 1883, Forulykket fly den 4. juli 1948 på ruten København-London og togulykken ved Getå 1918.

Flyulykker – begynder med post kastet ud i Nordsøen fra ballonen "Ville d'Orleans", som i 1870 sendte post ud fra det belejrede Paris.

Post reddet fra brændende tog, bil og brand i postbygning, samt uretmæssigt tilbageholdt.

Skibsuheld – De nordiske lande har altid haft skibe til postbefordring til ikke landfaste områder samt i international trafik. Rutebåden Kjøbenhavn havde f.eks. kun tre breve med ved forliset i 1948. Ved andre forlis kan det være flere postsække.

Det viste brev er fra en begivenhed, som de fleste af os ældre husker klart:

Den 7. januar 1959 sender J. Holden, Southport, England et brev til Halfdan Egeskjold, Egedesminde. I Egedesminde vidste de godt at Halfdan var rejst med m.s. Hans Hedtoft til Danmark. Fra Egedesminde bliver brevet 20.2.1959 sendt Grønlands postkontor København 10.4.1959, hvor der på bagsiden af brevet sættes en etikette på med teksten "ADRESSATEN omkommet ved m.s. "Hans Hedtoft"s forlis. Grønlands postkontor og signaturen E." På forsiden er en etikette med "Til returpostkontoret" og på returpostkontoret overstreges det og der skrives Southport franco. På denne etikette er der også et violet stempel med "Décédé" = afdød. Brevet ankom til returpostkontoret 11. april og returneret 13. april 1959. Ankomststempellet London 20. april 1959. Dette brev er eneste kendte med relation til m.s. Hans Hedtofts forlis.

Rundt om Mariager Fjord

Svend Bek-Pedersen

Ramme nr. 188-193

Svend Bek-Pedersen stammer fra Hobro, og hvad er derfor mere naturligt end at lave en samling, der hedder *Rundt om Mariager Fjord*. Svend Bek-Pedersen skriver med kærlighed om hjemstavnen:

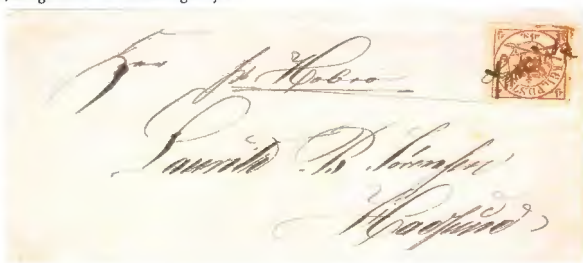
Mariager Fjord - Danmarks kønneste - er med sine ca. 36 km Danmarks længste fjord. Fjorden har et overfladeareal på 47 km² og en dybde på op mod 30 m. Geologisk menes en mindre udgave af fjorden at være dannet længe før istiden, men under denne har gletscheris og strømmende smeltevand sammen med ændringer i hav vandstanden dannet nutidens fjord.

Eksponatet viser uddrag af posthistorien i de sogne og byer, der grænser ned til Mariager Fjord samt den posthistorie, der knytter sig til sejlsadsen på fjorden. Den demonstreres ved forsendelser, cirkulærer, formu-

larer, og enkelte postkort, der knytter sig til posthistorien i det enkelte sogn eller byer. Der er vist såvel afsendt som i nogen udstrækning ankommen post, idet det sidste jo også er en del af stedets posthistorie.

Posthistorien vedrørende sogne og byer behandles enkeltvis, begyndende med Als Sogn, der er det østligste på nordsiden af fjorden og fortsættes så rundt om denne. For hvert sogn eller by indledes med en kort geografisk og posthistorisk oversigt. Til sidst vises posthistorie vedrørende sejlsadsen, begyndende med den, der knytter sig til Hobro Fjordampbådselskab.

Se blot denne sjove forsendelse:

Brev sendt fra Hobro til Hadsund, frankeret med rød 4 skilling krone-scepter-sværd typen. Brevet er ikke postbehandlet i Hobro, men ved ankomsten til Hadsund er frimærket annulleret ved påskrift af HADSUND med blæk. Brevet er påskrevet "pr Hobro" Dette var et mindre dampskib tilhørende rederiet Hobro Fjordampbaadselskab, der var i fart på fjorden i løbet af sommeren 1869 og som fra 1. september fragtede posten mellem Hobro og Hadsund. Ombord havde det en postkasse, hvori den undervejs kunne anbringes post, som så blev behandlet i Hadsund eller Hobro. Til det brug fik Hadsunds brevsamlingssted, der pr 1. september igen var underlagt Hobro, et stjernestempel af Tårnbæktypen, men dette blev først taget i brug 30. november. Brevet er et genbrugsbrev, idet det af indersiden fremgår, at det den 11 juni er sendt fra København, og har overnattet til den 12. juni Det er sendt til Chr. Smidth, Hobro, der var købmand i Hobro. Det er ikke ankomststempelt. Chr. Smith var medlem af Fjordampbaadselskabets bestyrelse og en bekendt af Laur. B. Sørensen i Hadsund, som brevet er sendt til. Denne var Købmandssøn fra Hobro og var i 1858 startet som købmand i Hadsund. Smith boede ved Nørreport - eller rettene bro - i Hobro og havde ca. 1,2 km til havnen. Undervejs passerede han midtvejs posthuset, hvor brevet kunne være afleveret, postbehandlet og sendt med båden, men måske har han, som bestyrelsesmedlem, villet ned til skibet selv og prøve den nye postkasse. Det er gætværk, men et meget sandsynligt scenario.

FORBEHOLDT

**HORNSLET
HALLEN**

– ET CENTER FOR FÆLLESSKAB

XL BYG

RYOMGÅRD

Autohallen Hornslet ApS

Ravnhøjvej 15 - 8543 Hornslet - Tlf. 86 99 48 02

Københavns Banepostkontor 1847-1900

Ramme nr. 194-198

Erik N. Sørensen

Posthistorie er i den grad stempler, hvilket man kan se i Erik N. Sørensens eksponat. Han skiver om eksponatet: *Formålet med dette eksponat er, at vise de godt 50 poststempler, der er anvendt på Københavns Banegaardspostkontor i perioden 1. oktober 1847 til 30. april 1900, og give eksempler på postkontorets forsendelsestyper, postale funktioner og historiske udvikling.*

Banegaardspostkontoret eksisterede i 80 år (1847-1927), men dette eksponat afgrænses pr. 1. maj 1900, hvor postkontoret blev omorganiseret og ændrede navn til København B.

Eksponatet indeholder mange posthistorisk vigtige eller usædvanlige objekter, eksempelvis: Pølsestemplet fra 1847 - med både tidligste og seneste kendte brugsdatoer, samt i sort farve. Nyopdaget Pølsestempel KJØBENHAVN ANT-III-2 før sammenbygningen med stumt stempel - Kun 3 kendt.

Som det ses, er der masser at gå på opdagelse i, ligesom man kan se, hvorledes en stempelsamling kan opbygges. Et eksempel fra eksponatet er dette brev:

Banegaardspostkontoret i København havde en del såkaldte kombinerede stempler, hvor dagstempel og annulleringsstempel (nummerstempel 34) var sammenbygget til ét stempel. Alle disse stempler udgik i 1882.

Men Banegaardspostkontoret ønskede fortsat at anvende nummerstempel på visse forsendelsestyper, og fik derfor i september 1882 tildelt et nyt nummerstempel "34".

Der kendes kun 3 forsendelser med dette stempel – alle anbefalede breve. Dette brev er fra 3-3-1883, og er derfor forsynet med R-rammestempel, der blev taget i brug 1. januar 1883. De 2 andre breve er fra 21-9-1882 og 13-5-1883. De kendte forsendelser, sammen med adskillige løse mærker, der hovedsageligt er i højere værdier, sandsynliggør, at stemplet kun er brugt ved skranken til indleverede kvalificerede forsendelser.

Løgstørs posthistorie - en postmesters hverdag

Frants Langhoff

Ramme nr. 199-203

En af de mange hjemstavnsamlinger er Frants Langhoffs samling *Løgstørs posthistorie – en postmesters hverdag*. Frants Langhoff beretter selv om den utraditionelle fortælling fra Løgstør:

Ekspонатet er et uddrag fra en posthistorisk samling bestående af et omfattende materiale. Udover postaleforsendelser er den baseret på et stort arkivmateriale med alt fra tjenestekrivelser, forespørgsler, regnskabskorrespondance, officielle opslag (vægplakater fra slut 1800-tallet), postrute skitser og fortegnelser samt lignende fra de underliggende brev- og postindsamlingssteder. Jernbanens postfunktion er ikke vist her, ligeledes bliver Telegraf- og persontransporten med postvognen ikke medtaget.

Opbygning af samlingen er posthistorisk ud fra et tema: "En postmesters hverdag" med en gennemgang af forsendelsestyper, postruter og tjenestelig korrespondance, samt gennemgang af Løgstørs underliggende postekspeditioner med stempler, mærkater og stationshistorik. Kombineret med markofilateli af poststempler, med belysning af anvendelsestid, skader o.l., hvorved tidligere registreringer forrykkes".

Det er dog ikke kun Løgstør, der vises, men også de underliggende ekspeditioner, Brøndum, Gatten, Lundby, Ranum, Vilsted, Vindblæs samt Aggersund N og S og den tilhørende ruteopdeling.

Et flot eksempel fra ekspонатet er dette brev:

Brev fra Generalpostdirektøren til Det kongelige Postkontor i Løgstør, hermed tilstilet et nyt Embedssegel, det hidtil brugte bliver at indsende hertil. Dato Kjöbenhavn den 25.8.1855. Sign. Danneberg-Samsø.

amanda

amanda

Kong Chr. X. udgave 1934

Ramme nr. 205-270

Henning Petersen

Henning Petersen viser et eksponat, der hedder Kong Chr. X. udgave 1934. Som man kan se, bruger de fleste et computerprogram til opsætningen af deres eksponater. Henning Petersen har en usædvanlig smuk håndskrift, og den må man godt bruge til opsætning af et eksponat, så derfor vises her to sider fra det smukt opsatte eksponat – indledningsplanchen, der forklarer, hvad der vises, og en side med luftpostforsendelser.

Kong Christiane d.K. udgave 1934.

Dense type trace against sparse gang d. 29-3-34
34 mesh on condylar ganglions of Rhinoceros
start Homarus dilata.

Thimothus as formulated of an combination
of *Lilligera vulgaris* and *Kaiser*, bought
for 1915 from *van der* or *Orange*, *Regent* of
Orlando, *Phillips*.

*Portrait of Hungary taken Sept 1900 undigested
by Dr. Phillips. One pair found at Makara
And P. Thompson after take for P. Elliott.*

Had an combination of ideas to make
light a Salable perfume at small mark
of 100 Kanger, Gingham outfit of Rochester
River. Was Deluxe.

De i marts 1994 udgav de marker med
vaccinering 50 dm² 9. og 10. Tysk papir, som det
ereste på pløjede Dapirbænk, heraf 10 dm² Dansk
papir 80 dm² 10. og 11. Tysk papir 100 dm² 10. og 11.

5kr. iaktet og 8-5-1935 50 fre gds Dansk papir.
Forpåttet med disse marker var at man for-
ventede en stigning på Rabber, desuden stod
de de aller. Fandul markerne.

Tabular wal. 30 ft at well 1-3 Ag. base 0.500 gr.
60 ft at well 3-5 Ag. pediment well 100-300 ft
1. ft at well 5-7 Ag. Lillington for Lillington
2. ft. unconformable bed at 60 ft. Ag. V.

Port. fange marker, 50 ft. of l. ke. exposed 25-6-1936. Walkman med 3 insectophytes, dead paper.

Fossil, belating of flagstone, of andel
and Targierine. Ealy. Part of Apparent.
Spec. d. 9-6-41 within at 25.00 miles

Spent apt. school & several, generally on signing
for pt. mail. 3-5 kg.

Various, 50# schoolboy & 4, 1 hr. 2 hr.
schoolboy & 1 hr. 1 hr. 1 hr.

[illegible]

Som naumt sluter sig marta 1984
til en slut i 1989-90. Den har
Tegelstens med Ruffpige gä o'p'el
fäst i 1990-91.

Kilobase.

Trawlcatch. at Hand Trawl.

Don't forget to fill at H. K. Room.

Excerpt. of Note Book line

Donat Komondóker 1275-2008 at N. N. B.

Revised. at 16 E. Larson.

APs. Analogen.

+ Chinese literature

Lepidoderm, collected 7-1-37.
 All Bangkok from Siem Reap well
 6-10000 + 10000 1-1-37 33 lbs
 30-6-40 = 30 lbs. Lepidoderm
 at 5000 + 10000 1-3-37 33 lbs 30
 9 32 = 60 lbs. 10000 30 lbs

[illegible]

Phloxes m. Gulf Coast. Abasco
 5/10 37-41 *Pat. m. m. m. m.*
Syn. m. m. m. m. m. m.
 1-1-33 *Pat. m. m. m. m.*
 30-36 *Pat. m. m. m. m.*
 1-4-26 *Pat. m. m. m. m.*
 Gulf Coast *Pat. m. m. m. m.*
 1-3-36 *Pat. m. m. m. m.*
 12/10 *Pat. m. m. m. m.*
Pat. m. m. m. m. m. m.

